

ПОКЛОНІННЯ АЛЛАГУ ТА СЕКУЛЯРИЗМ

العبودية واللاينية باللغة الأوكرانية

Д-р Абд ар-Рахман ібн Абд аль-Карім аш-Шіха

د. عبد الرحمن بن عبد الكريم الشیحة

Переклад з арабської:

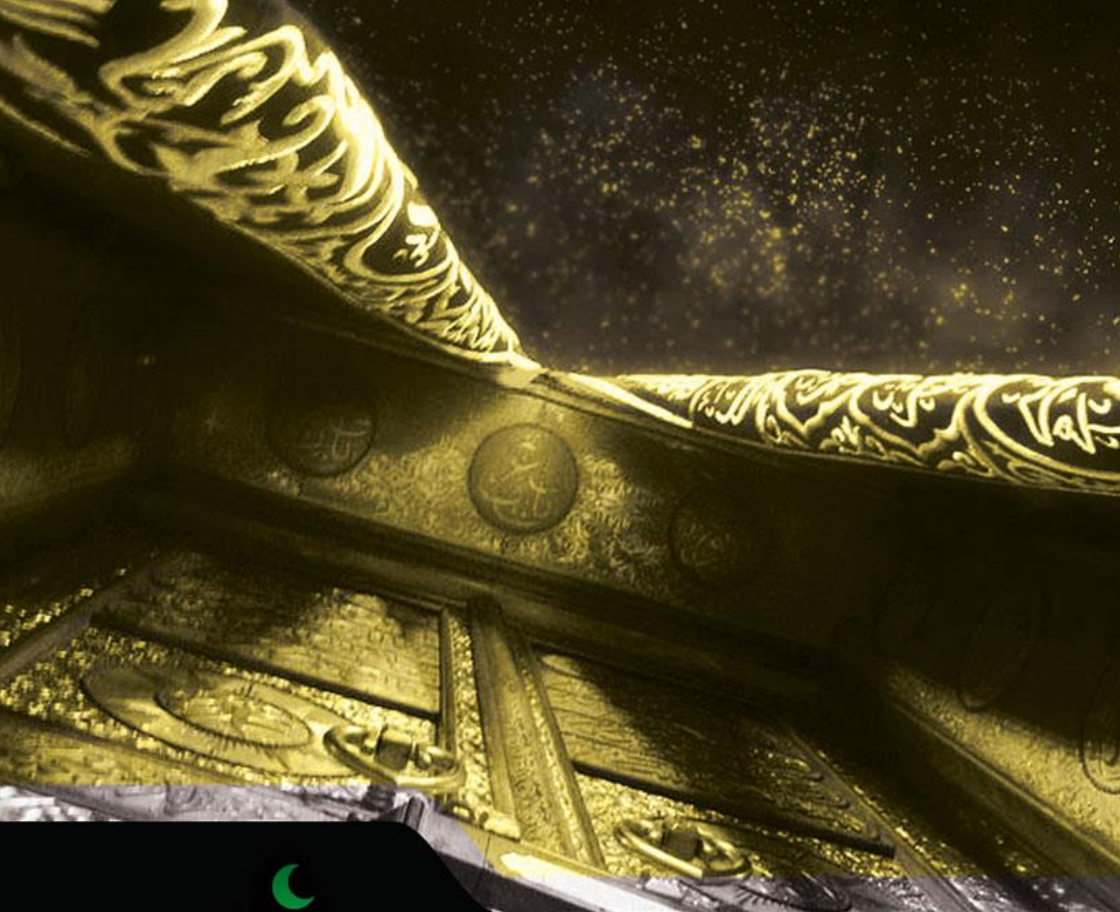
EUROPEAN ISLAMIC RESEARCH CENTER (EIRC)

المركز الأوروبي للدراسات الإسلامية

& Андрій Шистєров

WWW.ISLAMLAND.COM

ISLAMILAND

GROW GOODNESS BY YOUR HAND

EXPLORE ISLAM IN ALL LANGUAGES

WWW.ISLAMLAND.COM

Вступ

Хвала Аллагу, Який відправив Мухаммада як свідка, доброго вісника й застерігача, який закликає до Аллага з Його дозволу!

Аллаг наділив сподвижників особливими, гідними якостями. Мир і благословення Аллага Мухаммаду, його сім'ї і всім його сподвижникам.

Книга, яку я прочитав, належить перу професора Абд ар-Рахману ібн Абд аль-Каріму аш-Шіха. Я насолодився кожним рядком цієї книги і побачив в ній вирішення однієї з найактуальніших проблем сучасності – віддалення від поклоніння Аллагу. Дана проблема має свої причини, передумови та наслідки. Серед них можна виділити виникнення течій секуляризму, агностицизму і атеїзму. Також дана проблема пов'язана із людськими звичаями. Так, деякі люди повністю присвячують себе роботі і заробітку грошей, інші – народжуванню дітей, не приділяючи належної уваги наближенню до свого Господа.

Якщо говорити про секулярне віддалення від поклоніння Аллагу, то багато його послідовників визнають, що це є окремою релігією. Вони відкидають усі релігії під приводом, начебто, вони позбавлені істинних доказів. Секуляристи вірять в існування Господа, Який створив все буття, але кажуть, що Він лишив людей напризволяще і Йому до них немає ніякого діла¹.

Таким чином, вони вигадали для себе окрему, не божественну релігію. Я виявив, що спільною рисою усіх секуляристів є те, що в своїх судженнях вони спираються

¹ Пречистий Аллаг від того, що вони приписують Йому!

на неісламські принципи. Таким чином, вони виносять рішення про іслам, опираючись на християнські джерела.

Що ж стосується агностицизму, то він і не заперечує, і не визнає існування божественної сили. Вони кажуть: «Поки ми на власні очі не побачимо незаперечні докази, ми не можемо з упевненістю сказати, як з'явилася людина». Але вони повністю вірять в теорію еволюції Дарвіна. В ній сказано, що людина з'явилася з примітивної клітини близько 600 мільйонів років тому. Агностики непохитно вірять в це, не дивлячись на те, що дана теорія спростовується науковими доводами. Цю ідею також спростовує теорія Великого вибуху, і разом з нею, наукові розкопки, геологія і спадковість. Вчені виявили, що древо розвитку у всіх його проявах рухається у зворотному напрямку. Тобто, все прямує до вимирання, а не до еволюції. Також вони прийшли до висновку, що розвиток, який можна спостерігати в живих організмах, обмежений одним видом і не переходить на інший вид. Наприклад, одна жива бактерія переходить в стан іншої живої бактерії, але з неї не утворюється новий вид бактерій, тобто відбувається лише зміна її властивостей. Ви ніколи не побачите, щоб риба в процесі еволюції стала, наприклад, сухопутною твариною. Про правильне значення еволюції було згадано в Корані ще 1400 років тому. Всевишній Аллаг сказав:

Коли створював Він вас поступово.

(Сура «Нух», аят 14)

Даний аят вказує на те, що все живе розвивається поетапно. Дитина стає чоловіком, а у левеняти з'являються гострі ікла. Теорія Дарвіна ніколи не стане наукою, тому що вона не витримує критики, її не можна застосувати на практиці і вона не підходить для постійного використання,

що не дозволяє їй відповідати критеріям науковості. Хто стверджує, що релігії, насправді, не існує і що Всесвіт підпорядкований тільки матеріальним законам, то такий людині ми відповімо: «Хто склав перелік цих “вселенських законів”?» Закон – це лише опис конкретного принципу. Ньютон не створив власні закони. Закони взагалі самі нічого не створюють. Не існує жодних протиріч між вірою в Аллага і існуванням фізичних законів Всесвіту. Закон ніколи не стане Творцем, а випадковість ніколи не створить навіть найменшого атома!

Заклик від чистого серця повернутися в релігію Аллага:

Є люди, які заперечують поклоніння Милосердному, мовляв: «Хіба існування покарання у вічному житті не суперечить божественному атрибуту милосердя?» Таким людям ми скажемо: «Тоді навіщо карати того, хто порушив твої права в мирському житті? Хіба таку людину не потрібно покарати, засудити та ув'язнити на певний час в якості відплати за скоєний нею злочин? Хіба ти ніколи не читав про те, скільки воріт милосердя відкриваються для грішника, щоб він покався?» Клянуся Аллагом, в Пекло потрапить тільки упертий і несправедливий грішник; той, хто відкинув поклоніння Милосердному Аллагу і відкинув всі блага! Якщо скажеш ти, що поїдання китом дрібніших риб є несправедливістю, тоді ми відповімо: “Якщо кит не буде їх їсти, то різні види риб переповнять наші ринки і наземне життя. Це позначиться навіть на нашому житті, що призведе до порушення системи навколишнього середовища; гори можуть розсипатися та й вся земля взагалі!” Все існує за певною мудрістю і тече до свого визначеного терміну, про який знає тільки Творець всього суцього! Тож повернися до свого Господа і прийми від мене мою щиру пораду: ти не досяг своєю величністю гір і

не змусив землю тремтіти. Знай, що могутністю володіє тільки Милосердний, Творець Всесвіту і вічного життя. Прямуй за істиною – шляхом ісламу, завершальної небесної релігії. Можливо, в день відплати ти отримаєш від Милосердного Аллага велику винагороду – Він введе тебе до Раю вічності і благоденства. І не кажи: «Мені досить бути просто хорошою людиною». Хіба люди одностайні відносно добра і зла? Чи, навпаки, вони століттями сперечаються, що ж таке істина? Що ти бачив в інших релігіях, окрім зводу моральних правил? Ти хочеш слідувати власним пристрастям, чи підкоритися божественним настановам? Тоді навіщо ти підкоряєшся законам, які були тобі нав'язані якимись «законодавчими органами?» Хіба душа іншої людини так само, як і твоя, не може бути згідною із неправильними постановами? Клянуся ж Аллагом, безбожність і порушення всіх прав поширені у Всесвіті тільки через нехтування і залишення божественних законів! Клянуся Аллагом, якби атеїстам дали абсолютну владу, вони зруйнували б місця поклоніння: мечеті, церкви та синагоги! Згадай ті утиски, яких зазнали релігійні люди в період комунізму! Тож не заперечуй тих милостей, якими Милосердний наділив тебе, і згадай про Його божественні права. Не кажи, що Всезнаючий і Обізнаний Творець забув про нас або ж Йому до нас немає ніякого діла. Чи забув ти, хто тебе зцілив, коли ти хворів? Хто відповів на твої благання і дав тобі вихід із важкої ситуації? Хто наділив тебе найкращим житлом, дружиною і дітьми? І навіть якщо Він, після всього цього, чимось випробував тебе, то це заради твого ж блага! Вклоняйся ж своєму Господу, який створив сонце, місяць і планети – всі вони поклоняються Йому, слідуючи по своїх орбітах. Сонцю не личить випереджати місяць, і навпаки: всі небесні тіла рухаються згідно чітко

визначеного для них наряду. Вклоняйся Тому, Хто створив землю і спорудив на ній гори, аби ми не полетіли до бездни; створив солоні моря і прісні річки, щоб ми пили з них. Чи зможеш ти заперечувати все це і, при цьому, називати свою релігію розумною? Тож ні, клянусь Господом Каби, навпаки, розумність полягає у сповіданні ісламської релігії.

Ахмад аль-Амір.

В ім'я Аллага Милостивого, Милосердного!

Хвала Аллагу, мир і благословення Посланцю Аллага, його сім'ї та всім сподвижникам.

Дивись на іслам і на його методологію, а не на вчинки і дії мусульман

Поклоніння Аллагу (*аль-убудія*) – це вроджена якість, з якою Всевишній створив все людство. Люди не можуть від нього повністю збутися, як би вони цього не хотіли. Перед людиною стоїть один з трьох виборів: або вона буде рабом Єдиного Аллага, в результаті чого її серце наповниться злагодою і душа знайде спокій. Всевишній Аллаг сказав:

Скажи: «Я поклоняюсь Аллагу, щиро сповідуючи перед Ним свою релігію! А ви поклоняйтесь замість Нього тому, кому побажаєте!» І скажи: «Воістину, зазнають утрат ті, які в День Воскресіння втратять і самих себе, і свої родини!» Так, це — явні втрати! Над ними будуть завіси з вогню й під ними будуть завіси. Так Аллаг залякує Своїх рабів. О раби Мої, бійтеся Мене!

(Сура «аз-Зумар», аяти 14-16)

Або людина буде рабом оманливих богів – пристрастей, ідолів, бовванів, майна, вигаданих законів та інших людей, в результаті чого її душа буде нещасною, а серце неспокійним. Вона втратить як мирське, так і вічне життя. Всевишній Аллаг сказав:

Чи ти бачив того, хто зробив богом своє бажання? Володіючи знанням, Аллаг збив його зі шляху, запечатав слух і серце, а зір накрив завісою. Хто вкаже йому на прямий шлях замість Аллага Невже ви не замислитесь

(Сура "аль-Джасія", аят 23)

Один з літераторів сказав: «Прагнення до поклоніння безсумнівно існує! Якщо його не присвячують Єдиному Аллагу, то його присвячують комусь іншому. Поклоніння Аллагу звільняє людей, робить їх гідними і піднесеними, а поклоніння не Аллагу пожирає людяність, благородство, свободу і гідні якості людей. Потім воно пожирає їх майно, і, в решті-решт, усі їх блага».

Рабство – це сукупність покірності, смиренності, любові і зв'язку раба зі своїм господарем. В даному контексті це поняття є неприємним для людської душі. Але все виглядає зовсім по-іншому, якщо мова йде про рабство і покору Творцеві Всесвіту. В такому випадку, людину переповнює велич, благородство і свобода. Іслам приніс справжню свободу, якої можна досягти, поклоняючись Єдиному Аллагу. Таке рабство впорядковує все життя, не залишаючи місця для несправедливості і недотримання прав, в загальному розумінні цього слова. Всевишній Аллаг сказав:

Воістину, Аллаг наказує вам повертати довірене майно його власникам. І коли ви судите між людьми, то судіть справедливо! Воістину, яким же прекрасним є те, чим Аллаг повчає вас! Воістину, Аллаг — Всечуючий, Всевидячий!

(Сура «ан-Ніса», аят 58)

Ніхто не пожирає майно людей не по праву – не краде, не обдурює і не займається лихварством. Всевишній Аллаг сказав:

О ви, які увірували! Не пожирайте майна одне одного шляхом неправди, а займайтеся торгівлею, якою ви

**будете взаємно задоволені. І не вбивайте одне одного!
Воістину, Аллаг Милосердний до вас!**

(Сура «ан-Ніса», аят 29)

Ніхто не зазіхає на честь та життя інших людей. Всевишній Аллаг сказав:

Які не звертаються замість Аллага до іншого бога, які не вбивають живої душі, не маючи на те права, які не чинять перелюбу, — а хто робить так, того спіткає кара!

(Сура «аль-Фуркан», аят 68)

Права всіх людей поважаються. Всевишній Аллаг сказав:

Поклоняйтесь Аллагу та не додавайте Йому нікого як рівного. Якнайкраще ставтеся до батьків, родичів, сиріт і бідних; а також до сусідів, які є вашими родичами, і до тих, які не є вашими родичами; до побратима, до подорожнього, а також до рабів ваших. Воістину, Аллаг не любить зухвалих і гордих.

(Сура "ан-Ніса", аят 36)

Грішника прощають і поблажливо ставляться до того, хто помилився. Поблажливість і терпимість переповнюють таке суспільство. Аллаг наказав:

Прости цих людей, закликай робити добро й залиш невігласів.

(Сура «аль-Араф», аят 199)

Людина, в сучасному світі, постійно шукає оспівану свободу, не бажаючи бути обмеженою якимись правилами. Вона хоче робити все, що забажає, і залишити все, чого не бажає. Мусульмани ж, навпаки, не хочуть такої «свободи». Вони прагнуть до свободи в поклонінні Всевишньому

Аллагу. Мусульмани визнають, що саме ця свобода дає їм справжню незалежність. Правитель і проста людина можуть досягти цієї свободи, щиро поклоняючись Єдиному Аллагу на основі того, що принесли посланці Аллага. Вони були відправлені в певні епохи, щоб оновити для людей їх релігію і повернути до їх Господа і Творця. Після приходу посланців, у людей не залишилося жодного виправдання перед Аллагом. Всевишній сказав:

До кожного народу Ми відсилали посланця: «Поклоняйтесь Аллагу та уникайте тагута!» Серед них є ті, кому Аллаг указав прямий шлях, а також ті, які заслужили оману. Ідіть землею та погляньте, який був кінець тих, що заперечували!

(Сура «ан-Нахль», аят 36)

Абсолютна свобода, в її західному і сучасному розумінні – це анархія, в якій багатий поглинає бідного; сильний примушує слабого; одні зазіхають на честь, життя і майно інших. З точки зору такої свободи, права і обов'язки не мають жодної цінності. Абсолютна свобода – це тваринна всездозволеність і «закон джунглів». Всевишній Аллаг засуджує того, хто залишив поклоніння Йому і дав волю своїм пристрастям і бажанням. Він сказав:

Ми створили для пекла багато джинів і людей. Вони мають серця, якими не розуміють, мають очі, якими не бачать, мають вуха, якими нечують. Вони подібні до худоби, але перебувають у ще більшій омані. Вони — невігласи!

(Сура «аль-Араф», аят 179)

Найбільші проблеми сьогодення – це несправедливість, війни, економічні, соціальні та політичні кризи. Головною причиною яких є віддалення від істинного поклоніння

Аллагу, Який створив закони, покликані виправити окремо взятого індивіда і все суспільство. Дотримуючись і діючи згідно них, людство досягне щастя як у мирському, так і у вічному житті. Проблеми і кризи будуть з'являтися залежно від того, наскільки люди нехтуватимуть втіленням цих законів у життя. На жаль, люди замінили краще на гірше, запровадивши вигадані закони, хибність яких набагато вища, ніж їх правильність; які побудовані на особистих амбіціях і політичних інтересах. Саме це привело людей до такого стану справ. Правий був Всемогутній Аллаг, сказавши:

Невже цього не знатиме Той, Хто все створив, Проникливий, Всевідаючий?

(Сура «аль-Мулк», аят 14)

Перші мусульмани поклонялися і корилися Аллагу у всіх сферах свого життя: політичній, суспільній, моральній і економічній. В результаті цього вони стали господарями світу, керуючись найкращими законами. В них не було місця несправедливості, обмеженню прав і використанню народних багатств в особистих цілях. Більш того, навіть немусульмани віддавали перевагу їх законам, тому що бачили в них справедливість і неупередженість. Сьогодні ж серед більшості мусульман, які вірують в частину Писання, і не вірують в його іншу частину, ми спостерігаємо протилежну картину. Вони поклоняються Аллагу, коли і як їм зручно, і залишають те, що їм не зручно. Саме тому вороги мусульман скористалися цією можливістю і запанували на тими, в чиїх серцях хвороба, пристрасті і любов до мирського життя. Таким чином, вороги ісламу змогли колонізувати і принизити мусульман, заволодівши їх багатствами. Прав був Всевишній Аллаг, коли роз'яснив це питання:

Це так, бо Аллаг не змінює Своєї милості, даної якомусь народу, поки вони не змінять того, що в їхніх душах. Воістину Аллаг — Всечуючий і Всезнаючий!

(Сура "аль-Анфаль", аят 53)

Посланець Аллага (мир йому і благословення Аллага) застерігав людей:

«П'ять речей, якими ви будете випробувані, я вдаюся до Аллага від того, щоб ви застали їх!.. І якщо вони почнуть порушувати договір з Аллагом і Його Посланцем, то Аллаг обов'язково відправить на них ворога не з них самих і забере він частину того, що їм належить. А якщо їх правителі не судитимуть за Книгою Аллага, вибираючи щось інше, ніж зіслане Аллагом, то обов'язково Аллаг посіє між ними ворожнечу».²

Таким буде положення ісламської громади (*умма*), якщо вона залишить поклоніння Аллагу.

² Аль-Байхаки, аль-Хакім. Аль-Албані назвав хадіс достовірним в “Сахіх ат-Таргіб ва ат-Таргіб”.

Коран і всеосяжний погляд на всесвіт

Протягом всієї історії людський розум цікавило питання створення цього Всесвіту. Іноді це призводило до парадоксальних результатів, далеких від логіки і розуму. Так сталося тому, що мислителі не знали сутності питань, які може повідати тільки Той, Хто їх створив. Але Священний Коран приніс логічну і розумну послідовність, яка вселяє почуття безпеки і спокою. Священні коранічні аяти, висвітлюючи цю тему, відповідають на питання людського розуму і розповідають про початок створення, мету, кінець і долю всього буття.

Початок створення людини

В якості вступу хотілося б згадати слова Всевишнього:

Він — Перший і Останній, Явний та Потаємний, і Він знає про кожну річ!

(Сура «аль-Хадід», аят 3)

Аллаг сказав про Себе так:

Скажи: «Він — Аллаг — Єдиний, Аллаг — Той, до Кого прагнуть, не народив і не був народжений, і ніхто не був рівним Йому!»

(Сура "аль-Іхляс", аяти 1-4)

Посланця Аллага (мир йому і благословення Аллага) запитали про те, як відбувалося створення буття. Одного разу до Пророка (мир йому і благословення Аллага) прийшли кілька людей з Ємену і сказали: “Ми прийшли до тебе, аби ти навчив нас релігії і щоб запитати тебе, як

починалося створення цього світу?” Тоді Пророк (мир йому і благословення Аллага) сказав:

“Спочатку був тільки Аллаг, і не було нічого, крім Нього, і трон Його був над водою. Потім Він створив небеса і землю, і записав Він в Книзі все”.³

Всевишній сказав:

Невже не бачать невіруючі, що небеса й земля були єдиним цілим, а Ми роз’єднали їх, і що Ми створили все живе з води. Невже вони не увірують?

(Сура "аль-Анбія", аят 30)

Аллаг створив Всесвіт – небеса і землю. Всі його частини були нерозривно пов’язані одна із одною. Деякі складові Всесвіту розташовувалися вище над іншими, але згодом вони були відокремлені одна від одної. Так, Аллаг створив сім небес і сім земель. Він відділив найближче небо від землі повітряним покровом. З неба почав йти дощ, а на землі почали рости рослини. Всевишній Аллаг сказав:

Творець небес і землі! Коли вирішує Він якусь справу, то лише говорить їй: «Будь!» — і вона постає.

(Сура «аль-Бакара», аят 117)

Потім Аллаг в Раю створив Адама – праотця всього людства. Всевишній наказав всім ангелам поклонитися Адаму, але Ібліс⁴ – праотець всіх шайтанів – не послухався, виявив зарозумілість і не вклонився Адаму. Ібліс тримав злобу на Адама і заздрих йому, адже Аллаг вшанував Адама і підніс його над Іблісом. Таким був початок

³ Аль-Бухарі.

⁴ Ібліс за своєю сутністю був джином, але своєю праведністю був схожий на ангела (*прим. пер.*).

ворожнечі між людиною і шайтаном. Всевишній Аллаг сказав:

Ось твій Господь сказав ангелам: «Я створю людину з глини. Коли Я розмірю її та вдихну в неї зі Свого Духу, то впадять перед нею ниць». І вклонилися всі ангели, крім Ібліса, який вивищився й став одним із невіруючих. Аллаг сказав: «О Іблісе! Що завадило тобі вклонитися тому, що Я створив Своїми Руками? Тебе охопила гордість чи ти належиш до тих, які вивищуються?» Той сказав: «Я кращий за нього! Ти створив мене з вогню, а його Ти створив із глини!» Аллаг сказав: «Вийди звідси! Будеш ти каменований! Моє прокляття буде над тобою аж до Судного Дня». Той сказав: «Даруй мені відстрочку — до того дня, коли вони воскреснуть!» Аллаг сказав: «Воістину, ти — один із тих, кому дана відстрочка до того Дня, строк якого визначено!» Той відповів: «Клянуся Твоєю могутністю, що я спокушу їх усіх, окрім Твоїх обраних рабів!» Аллаг сказав: «Істина! Я говорю істину. Я неодмінно наповню геєну тобою та твоїми послідовниками – всіма!»

(Сура «Сад», аяти 71-85)

Потім Аллаг створив для Адама його дружину Хавву (мир їм обом), аби він знаходив в ній спокій. Це стало початком розселення людей по землі. Аллаг сказав:

О люди! Бійтесь Господа вашого, Який створив вас із однієї душі та створив із неї другу до пари; а з них ще й інших чоловіків та жінок і розселив їх. Тож бійтесь Аллага, ім'ям Якого ви звертаєтесь одне до одного, і дотримуйтеся родинних зв'язків. Воістину, Аллаг наглядає за вами!

(Сура «ан-Ніса», аят 1)

Адам та Хавва жили в Раю. Аллаг пояснив їм, що Ібліс є їхнім ворогом і їм слід стерегтися його. Всевишній сказав:

Тоді Ми сказали: «О Адаме! Воістину, це — ворог тобі й дружині твоїй! Стережися, щоб не вигнав тебе з раю, а то будеш ти нещасним. Тут ти не голодуватимеш, не ходитимеш роздягненим, не страждатимеш від спраги й від спеки!»

(Сура "Та Га", аяти 117-119)

Господь дозволим їм насолоджувалися усіма милостями Раю, крім одного дерева, плоди якого Він заборонив їм їсти. Всевишній Аллаг сказав:

І сказали Ми: «О Адаме! Живи разом зі своєю дружиною у Раю. Їжте досхочу, коли б ви не побажали. Але не наближайтесь до цього дерева, бо станете одними з нечестивців!»

(Сура «аль-Бакара», аят 35)

Ібліс, користуючись своєю хитрістю і вмінням прикрашати брехню, зміг вивести праотця всього людства і його дружину (мир їм обом) із Раю. Він нашіптував їм доти, поки вони не спробували заборонений плід. Всевишній Аллаг сказав:

Але почав нашіптувати йому шайтан, говорячи: «О Адаме! Чи не показати тобі дерево вічності й неминущої влади?» Вони скуштували з нього та й побачили наготу свою. І почали прикриватися листям із дерев райських. Не послухався Адам Господа свого й заблукав. Але потім Господь обрав його, прийняв каяття й наставив на прямий шлях.

(Сура "Та Га", аяти 120-122)

Адам зі своєю дружиною, в якості покарання, покинули Рай. Вони не послухалися свого Господа і Він вигнав їх на землю, яку створив раніше, аби вона стала їх місцем проживання та їх нащадків. Земля стала обителлю випробувань. Аллаг сказав:

І сказали Ми: «Вийдіть звідти всі!» А якщо прийде від Мене до вас прямий шлях, то ті, хто йтиме прямим шляхом Моїм, не матимуть страху й не будуть засмучені! А ті, які не вірували та й вважали Наші знамення брехнею, вони — жителі пекла. Будуть вони там довіку!

(Сура "аль-Бакара", аяти 38-39)

Після вигнання Адама і його дружини з Раю, почалася ворожнеча. Ібліс, як і обіцяв Адаму та його нащадкам, почав втілювати в життя свій план. Аллаг сказав:

Сказав Аллаг: «Іблісе! Що з тобою, адже ти не з тими, які вклонилися?» Той відповів: «Я не вклонюся людині, яку Ти створив із сухої глини, мулу, затверділого у формі!» Сказав Аллаг: «Вийди звідси! Будеш ти каменований! Прокляття буде над тобою аж до Судного Дня!» Той сказав: «Даруй мені відстрочку — до того Дня, коли воскреснуть вони!» Він відповів: «Воістину, ти — один із тих, кому дано відстрочку, до того Дня, час якого визначено!» Той сказав: «Господи! За те, що Ти спокусив мене, я прикрашу для

них те, що на землі й неодмінно спокушу їх усіх, окрім Твоїх рабів серед них, які обрані». Він сказав: «Це — прямий шлях до Мене! Воістину, немає в тебе влади над Моїми рабами, крім тих, які спокусяться й підуть за тобою! Воістину, геєна — місце, обіцяне їм усім!

(Сура "аль-Хіджр", аяти 32-43)

Спочатку люди були єдиною громадою. Вони розселилися по землі в пошуках свого наділу. Всевишній Аллаг сказав:

Люди були єдиною громадою. Аллаг відіслав пророків вісниками та застерігачами і зіслав разом із ними Писання в істині — для того, щоб вони розсудили поміж людьми те, про що вони сперечалися. Та не було суперечок, окрім як між тими, кому були даровані ясні знамення, і які були несправедливі одне до одного.

(Сура "аль-Бакара", аят 213)

Після цього відбулося розділення. Людей стало багато і вони розійшлися по всіх куточках світу. Зі Своєї Справедливості Аллаг відправив до них посланців, добрих вісників і застерігачів. Вони закликали людей повернутися до правильної основи і віровчення. Посланці були доказом для всіх людей. Аллаг сказав:

Розповідали і про посланців-благовісників та застерігачів, щоб не мали люди після цього доказу проти Аллага. Аллаг — Великий, Мудрий!

(Сура "ан-Ніса", аят 165)

Той, хто підкорився пророкам і посланцям і притримувався того, що вони принесли від Аллага, увійде до Раю. А хто не послухався і піднісся над істиною, з якою вони прийшли, потрапить до Пекла. Всевишній Аллаг сказав:

О сини Адама! Якщо прийдуть до вас посланці з вас самих, які читатимуть вам Мої знамення, то ті, які будуть богобоязливі й робитимуть добро, не матимуть страху й не будуть вони засмучені!

(Сура "аль-Араф", аят 35)

Також Аллаг сказав:

І для тих, хто не увірував у Господа свого, Ми приготували кару гесною. Мерзотне ж це місце для повернення! Коли їх вкинуть туди, вони почують гуркіт від її кипіння. Вона ледь не розривається від люті. Кожного разу, коли туди вкидатимуть натовп, її вартові будуть запитувати: «Невже до вас не приходив застерігач?» Ті скажуть: «Так, приходив. Але ми сприйняли його за брехуна та сказали: Аллаг нічого не відсилав, а ви потрапили в глибоку оману!» І ще скажуть: «Якби ми прагнули почути чи зрозуміти, то не були б серед жителів полум'я!» Вони визнають свій гріх. Нехай же відійдуть жителі пекла! Воістину, тих, які потаємно бояться свого Господа, чекає прощення та велика винагорода!

(Сура "аль-Мульк", аяти 6-12)

Посланці (мир їм усім) нагадували своїм народам про ворожнечу Ібліса по відношенню до них. Вони застерігали людей, аби він не збив їх із Прямого шляху, яким вдоволений Аллаг – зі шляху пророків і посланців. Ібліс закликає людей слідувати власним пристрастям і прикрашає для них брехню. Аллаг сказав:

О сини Адама! Не дозволяйте шайтану спокусити вас так, як він вивів батьків ваших із раю. Він зірвав із них одяг, щоб вони побачили наготу одне одного. Воістину, він і його рід бачать вас звідти, звідки ви їх не бачите! Воістину, Ми зробили шайтанів покровителями тих, які не вірують!»

(Сура "аль-Араф", аят 27)

Мудрість створення людини?

Цілком природньо, що люди витрачають своє життя, час та зусилля на щось корисне або на захист від чогось небезпечного. Мета всіх винаходів людства полягає в отриманні певної користі, незалежно від того, добра вона чи погана. Так само і Всевишній Аллаг – Йому належить найкращий приклад – не створив Свої творіння заради забави і не залишив нас напризволяще. Аллаг сказав:

“Невже ви вважаєте, що Ми створили вас для забави та що ви не

повернетесь до Нас?” Всевишній Аллаг, Істинний Володар! Немає бога, крім Нього, Господа великого трону!

(Сура "аль-Мумінун", аяти 115-116)

Аллаг не створив увесь цей Всесвіт і все, що в ньому, заради забави. Пречистий Аллаг! Навпаки, Він створив Свої творіння заради високої мети. Всевишній Аллаг сказав:

Ми не створювали небес, землі й того, що між ними, бавлячись. Коли б Ми прагнули забави, то зробили б її з того, що маємо — якби взагалі це робили!

(Сура "аль-Анбія", аяти 16-17)

Аллаг підніс рід людський над всіма Своїми створіннями і зробив їх намісниками на землі заради виконання певної місії. Аллаг пояснив:

Я створив джинів та людей лише для того, щоб вони поклонялися Мені. Я не бажаю від них наділу та не потребую, щоб вони годували Мене! Воістину, Аллаг — Наділяючий, Володар Могутності!

(Сура "аз-Зарійят", аяти 56-58)

Аллаг створив людей і приготував все для їх життя. Він відправив до людей посланців, аби вони могли жити так, як того хоче Господь, а не Його створіння – згідно із законодавством і методологією, якими Він вдоволений. Аллагу належить найкращий приклад. Так, жодній людині не сподобається, якщо хтось почне диктувати їй умови відносно того, що вона має. Так само і Всевишній Аллаг творить і робить те, що забажає. Аллаг сказав:

Твій Господь творить, що побажає, та обирає, але вони не мають вибору. Пречистий Аллаг і Вищий від того, що додають Йому в поклонінні!

(Сура "аль-Касас", аяти 68)

Такою були мета створення цього Всесвіту, з усіма його видимими і невидимими створіннями. Людина має поклонятися Аллагу і використовувати весь навколишній світ для пізнання і поклоніння Йому. Всевишній не давав початок Своїм створінням для того, щоб людина поклонялася їм в надії, що ті принесуть їй якусь користь або вбережуть від зла. Вони самі потребують Аллага, а Він ні в кому і ні в чому не має потреби. Всевишній сказав:

О люди! Ви потребуєте Аллага, а Він — Багатий, Хвалимий! Якщо Він побажає, то знищить вас і приведе нове творіння, що для Аллага зовсім не важко.

(Сура "Фатир", аяти 15-17)

Той, хто належним чином поклонявся Аллагу, буде успішним і перебуватиме у вічній обителі блаженства. А хто був рабом самого себе, своїх пристрастей або шайтана, той буде покараний у вічному, безперервному Вогні. Аллаг сказав:

Воістину, ті з людей Писання й багатобожників, які не увірували, опиняться у вогні гесни, де будуть вічно. Вони — найгірші з творінь. Воістину, ті, які увірували й творили добрі справи, вони — найкращі з творінь. Нагорода їм у їхнього Господа — сади вічності, в яких течуть ріки. Вони будуть там вічно. Аллаг буде вдоволений ними, а вони будуть вдоволені Ним. Це — для тих, які бояться свого Господа!

(Сура "аль-Беййна", аяти 6-8)

Етапи створення людини

Коран розповідає про етапи створення людини. Всевишній Аллаг сказав:

Який створив кожен річ якнайкраще й почав творити людину з глини; створив її нащадків із краплі жалюгідної рідини, а потім розмірив людину та вдихнув у неї від Нашого Духа. Він дарував вам слух, зір і серця. Мало ж ви дякуєте!

(Сура "ас-Саджда", аяти 7-9)

Насправді, істинне положення речей суттєво відрізняється від того, що заявляють прибічники еволюції. Аллаг сказав:

Ми створили людину в найкращому образі.

(Сура "ат-Тін", аят 4)

Аллаг створював людину поетапно, останнім з яких буде вічне перебування в Раю чи Аду. Коран дивним чином оповідає детальні стадії створення людини, які навіть сучасні вчені, при наявності знань, не в змозі описати. Людське життя розкривається в точній красномовній формі – від початку і до кінця. Коротко і ясно. Все це вказує на правдивість Священного Корану. Всевишній Аллаг сказав:

Справді, Ми створили людину з глиняного замісу, а потім у надійному місці перетворили на краплю; потім створили з краплі кров'яний згусток, а з кров'яного згустку створили шматочок плоті. Зі шматочку плоті Ми створили кістки, а потім покрили їх м'язами. Потім Ми виростили це як нове творіння! Благословенний Аллаг, Найкращий із творців! Згодом ви неодмінно помрете, а потім, у День Воскресіння, вас знову піднімуть.

(Сура "аль-Мумінун", аяти 12-16)

Етапи створення людини:

1) Створення із нічого.

Спочатку людина була нічим і ніким. Аллаг створив її із нічого і це вказує на міць та всемогутність Аллага, а також на те, що Він здатен воскресити після смерті. Той, Хто створив з нічого, може із ще більшою легкістю повернути Свої творіння до життя вдруге (тобто після їх смерті). Аллаг сказав:

Чи не минув для людини той час, коли вона була річчю, не гідною згадки? Воістину, Ми створили людину зі змішаної краплі сім'я, випробовуючи її, а потім дарували їй слух і зір.

(Сура "аль-Інсан", аяти 1-2)

2) В утробі матері.

На цьому етапі людина минає декілька підетапів, поки не стане повноцінним створінням і доки в неї не буде вселена душа. Далі вона з'являється на світ в тому вигляді, в якому її створив Аллаг. Всевишній сказав:

Він створив вас із єдиної душі, а потім зробив для вас дружин із вас самих. Він зіслав для вас вісім пар худоби. Він створює вас в утробах матерів ваших: одне творіння після іншого, в трьох темрявах. Такий Аллаг, ваш Господь! Йому належить влада. Немає бога, крім Нього. Як же ви заблукали!

(Сура "аз-Зумар", аят 6)

В утробі матері Аллаг підготував для людської істоти все необхідне для її життя: сприятливе середовище, затишне

місце, яке оберігає її від ударів і струсів, до неї надходить їжа тощо. Всевишній Аллаг сказав:

Невже Ми не створили вас із мізерної рідини, вмістивши її у надійне місце, до визначеного строку? Ми визначили міру; як же прекрасно Ми визначаємо міру!

(Сура "аль-Мурсалят", аяти 20-23)

3) Мирське життя.

Мирське життя – етап обов'язків і випробувань. Це обитель іспиту, в якій Всевишній Аллаг наділив людину органами чуттів – слухом і зором. Також Він дав людині розум, за допомогою якого вона здатна розрізняти істину від брехні і знати, що для неї корисно, а що шкідливо. Всевишній Аллаг сказав:

Аллаг вивів вас із утроб матерів ваших. Ви не знали нічого, а Він дарував вам слух, зір і серця. Можливо, ви будете вдячні!

(Сура "ан-Нахль", аят 78)

Аллаг створив людину в найкращому вигляді. Він дав людині органи, за допомогою яких та може користуватися благами цього Всесвіту. Аллаг дарував людині внутрішні органи, які підтримують і зміцнюють її тіло. Аллаг сказав:

Хіба вони не бачать, що Аллаг підкорив вам те, що на небесах і на землі, і що Він щедро дарував вам блага Свої, відкриті й потаємні Серед людей є такий, хто сперечається про Аллага, не маючи ні знання, ні прямого шляху, ні ясного писання.

(Сура "Лукман", аят 20)

Аллаг створив людей для поклоніння Йому, і зі Своєї М'якості Він відправив до них посланців і зіслав їм писання. Посланці роз'яснювали людям, як правильно поклонятися Аллагу. Вони вказали на шлях істини, якому люди мають слідувати, і на шлях брехні, якого вони повинні остерігатися. Всевишній Аллаг сказав:

Ми посилали посланців тільки добрими вісниками й застерігачами! І тим, які увірують і робитимуть добро, не буде страху, й не будуть вони засмучені!

(Сура "аль-Анам", аят 48)

Аллаг створив і підкорив людині увесь цей Всесвіт, щоб вона займалася землеробством, сільським господарством і виробництвом, а також всіма видами корисної діяльності. Все це має допомагати людині належним чином поклонятися Аллагу. Всевишній сказав:

Він — Той, Хто зробив землю покірною для вас. Ходіть же різними краями та споживайте з Його наділу; до Нього повернетесь ви!

(Сура "аль-Мульк", аят 15)

Творіння, які оточують людину, слугують приводом для роздумів над величчю і силою свого Творця. Це має збільшувати і зміцнювати віру людини. Всевишній Аллаг сказав:

Воістину, у створенні небес і землі, у розрізненні дня та ночі, у кораблі, що пливе морем, маючи в собі те, що приносить користь людям; у воді, яку Аллаг зіслав із неба та якою оживив землю після смерті її, розселивши там різних тварин; у зміні вітрів, у покірній хмарі, яка висить між небом і землею, в усьому цьому — знамення для людей, які розуміють!

(Сура "аль-Бакара", аят 164)

Розумні докази можливості воскресіння зі Священного Корану

Той, в чие серце не проникла віра, заперечує можливість воскресіння. Враховуючи, що питання воскресіння після смерті здавна цікавило людей, Священний Коран розповів про нього. Він зазначив, що воно не є новим, навпаки, воно таке ж давнє, як і сама людина. Всевишній Аллаг сказав:

Невіруючі думають, що вони ніколи не воскреснуть. Скажи: «Ні! Клянуся Господом моїм, ви воскреснете, а потім, воістину, сповістять вам про вчинки ваші! Це для Аллага легко!»

(Сура "ат-Тагабун", аят 7)

Ті, хто заперечували воскресіння, вимагали від своїх посланців таких доказів, які ясно свідчили про їх зарозумілість. Інакше, їм було б достатньо поглянути на те, як вони були створені в перший раз. Всевишній сказав:

Коли їм читають Наші ясні знамення, їхнім єдиним доказом є лише такі слова: «Приведіть наших батьків, якщо ви говорите правду!»

(Сура "аль-Джасія", аят 25)

Заперечення можливості воскресіння є одним зі шляхів, яким шайтан може нашіптувати людині, аби відвернути її від віри. Саме тому багато коранічних аятів підтверджують існування Аллага і Його здатність воскрешати. Коран спонукає людину замислитися над самою собою. Аллаг сказав:

І запитує людина: «Коли я помру, невже повернуть мене до життя?» Хіба людина не пам'ятає, як колись Ми створили її, хоч вона була раніше нічим?

(Сура "Мар'ям", аяти 66-67)

Людина згодна, що той, хто створив щось, здатний створити і щось інше. Приклад Аллага є найвеличнішим! Той, Хто створив людину з нічого, здатний повернути її подобу після небуття. Всевишній Аллаг сказав:

Він — Той, Хто починає творіння, а потім повторює його. І це для Нього легко! Аллагу належать найвищі якості, і Він — Всемогутній, Мудрий!

(Сура «ар-Рум», аят 27)

Коранічні аяти здатні переконати неупереджену людину, яка не схильна до впливу релігійного фанатизму і яка виносить рішення на основі свого розуму та вродженого ества.

Серед таких аятів наступні:

Заклик до роздумів над початковим створенням людини. Той, Хто здатний створити людину, може воскресити її. Аллаг сказав:

Невже людина не бачить, що Ми створили її з краплі сімені? Проте вона відкрито сперечається! Вона наводить Нам притчі, а сама забуває про своє створення. Вона говорить: «Хто оживить кістки, які зітліли?» Скажи: «Оживить Той, Хто створив їх уперше! А Він знає про кожне творіння!

(Сура «Йа Сін», аяти 77-79)

- Заклик до роздумів над етапами створення людини. Всевишній Аллаг сказав:

Невже вона не була краплею сім'я, що ллється? А потім — кров'яним згустком; Ми створили її та розмірили,

зробивши з неї пару: чоловіка та жінку. То невже Він не спроможний оживити померлих?

(Сура «аль-Кияма», аяти 37-40)

- Заклик до роздумів над поживавленням млявої землі — над рослинами, які Аллаг виводить з її черствого ґрунту. Всевишній Аллаг сказав:

Серед Його знамень — те, що ти бачиш землю сухою, а коли Ми посилаємо на неї воду, вона починає рухатись і збільшуватись. Воістину, Той, Хто оживив її, неодмінно оживить і померлих! Воістину, Він спроможний на кожну річ!

(Сура «Фуссилят», аят 39)

- Заклик до роздумів над створенням цього Всесвіту і всього, що він містить у собі. Адже створення Всесвіту величніше, ніж створення самої людини! Отже, Той, Хто створив Всесвіт, із легкістю може повернути життя померлим, які є лише порошинками в різноманітті його створінь! Всевишній Аллаг сказав:

Невже вони не бачать, що Аллаг — Той, Хто створив небеса й не втомився від їхнього створення — спроможний воскресити мертвих. Так, Він спроможний на кожну річ!

(Сура «аль-Ахкаф», аят 33)

- Заклик до роздумів над людським сном, який є маленькою смертю, після якого настає пробудження, подібне до оживання. Смерть людини також називається “великою смертю”, після якої неодмінно настане воскресіння. Всевишній Аллаг сказав: Аллаг забирає душі, коли вони помирають, а ті, які ще не вмерли, забирає під час сну. Він затримує тих, кому визначено померти, а

інших відпускає до певного строку. Воістину, в цьому — знамення для людей, які мислять!

(Сура «аз-Зумар», аят 42)

Далі Всевишній Аллаг пояснив тим, хто заперечує можливість воскресіння те, що заслуговуватиме особливої уваги – це могутність Аллага, яку ніхто не може перевершити! Він, в одну мить, може воскресити всі Свої створіння після їх смерті – починаючи від Адама і аж до зникнення Всесвіту. Лише одне веління Аллага. Коли Він бажає чогось, то говорить йому: «Будь!» - і воно стає. Приклад Аллага – найвеличніший! У повсякденному житті ми спостерігаємо, як одним натиском кнопки можна ввімкнути світло в цілому місті! Всевишній Аллаг сказав:

Створити й воскресити вас так само легко, як і єдину душу. Аллаг – Всечуючий, Всевидячий!

(Сура «Лукман», аят 28)

Таким чином, всі коранічні аяти закликають до глибоких роздумів та отримання користі. Прав був Всемогутній Аллаг, сказавши:

Ми полегшили Коран для нагадування. Та де ж той, хто повчається ним?

(Сура «аль-Камар», аят 40)

4) Життя після смерті (барзах).

Це життєвий етап, який пройдуть всі люди після своєї смерті. Смерть – це не кінець людського життя. Навпаки, вона є її справжнім початком. Після смерті люди переходять в інше життя, яке називається “барзах”. Там вони перебуватимуть доти, поки Аллаг не забажає Кінця світу. Всевишній Аллаг сказав:

Засурмлять у ріг, і ті, хто на небесах і на землі, будуть уражені, крім тих, кого побажає залишити Аллаг! А потім засурмлять іще раз, і тоді вони стануть і будуть дивитися.

(Сура «аз-Зумар», аят 68)

Протягом цього періоду людина вважається мертвою з точки зору мирського життя, але вона буде живою в іншому світі. Людина житиме або в муках, або в блаженстві, залежно від справ, звершених нею в мирському житті. Аллаг розповів про це життя на прикладі Фараона і його прибічників:

Вогонь, куди їх кидають зранку та ввечері. А в День, коли настане Час, піддайте рід Фірауна найлютішій карі!

(Сура "аль-Гафір", аят 46)

Після цього просурмлять у ріг вдруге. Це буде свідчити про початок Судного дня і збору всіх людей для розплати. Від побаченого жаху люди забудуть все, що до цього бачили і чули. Всевишній Аллаг сказав:

О люди! Бійтеся Господа вашого! Воістину, землетрус Часу — жахлива річ! Того Дня, коли ви побачите його, кожна годувальниця забуде про тих, кого годувала, а кожна вагітна жінка викине свій плід. Ти побачиш людей, наче п'яних, але насправді вони не п'яні — це кара Господня буде важкою!

(Сура “аль-Хаджж”, аяти 1-2)

В той день буде знищена рівновага Всесвіту – сонця, землі і всіх планет. Всевишній сказав:

Коли сонце згорнеться, коли зірки посиплються, і коли гори зрушаться, і коли верблюдиці на десятому місяці

вагітності залишаться без нагляду, і коли дикі звірі зберуться, і коли моря запалають, і коли душі з'єднаються, коли поховану живцем запитають, за який гріх її вбили! І коли сувої розгорнуться, і коли небо буде зірване, і коли пекло запалає, і коли рай наблизиться.

(Сура «ат-Таквір», аяти 1-13)

5) Розплата:

Аллаг воскресить всі Свої створіння – людей, птахів і тварин – аби розсудити між ними в Судний день. Вони отримають справедливу вагу і нікого не буде утиснуто. Всевишній Аллаг сказав:

У День Воскресіння Ми встановимо справедливу вагу й ні з ким не вчинять несправедливо. Коли щось матиме навіть вагу гірчичного зерна, Ми все одно принесемо його! Достатньо тієї лічби, що в Нас!

(Сура «аль-Анбія», аят 47)

Кожну громаду (умма) судитимуть відповідно до закону, який для неї приніс її посланець. Віруючих буде винагороджено, а невіруючих – покарано. Всевишній Аллаг сказав:

Одного дня Ми зберемо всіх людей разом із їхніми провідниками. І кому дадуть книгу в праву руку, ті прочитають книгу свою, і не будуть вони анітрохи ображені! Хто сліпий нині, той лишиться сліпим і в наступному житті та заблукає ще більше!

(Сура "аль-Ісра", аяти 71-72)

Потім між усіма створіннями буде відновлена справедливість – кожен сповна отримає своє право. Одного разу Посланець Аллага (мир йому і благословення Аллага) запитав людей: “Чи знаєте ви, хто є бідним?” Вони

відповіли: “Бідними серед нас називають тих, у кого немає ані грошей, ані майна”. Тоді Пророк (мир йому і благословення Аллага) сказав: “Воістину, бідним з числа членів моєї громади виявиться той, хто в День воскресіння принесе з собою молитви, пости і милостиню, але при цьому з'ясується, що він образив цього, обмовив цього, привласнив майно цього, пролив кров того і вдарив того, і тоді щось з його благих справ буде віддано одному, а щось – іншому, а якщо запас його благих справ вичерпається перш, ніж він зможе розрахуватися із усіма, тоді деякі з гріхів скривджених ним почнуть покладати на нього, а потім його вкинуть до Пекла!”⁵

Всі тварини і створіння отримають свої права відповідно до справедливості Аллага. Саме тому цей день називається «Днем розплати». Пророк (мир йому і благословення Аллага) сказав:

“У День воскресіння обов'язково будуть дотримані права тих, хто їх мав, навіть до безрогого барана приведуть рогатого”.⁶

Після повернення прав тваринам, їм буде сказано: «Станьте порохом!». Ті самі слова буде вимовляти і невіруючий, коли на власні очі побачить свою смерть. Всевишній Аллаг сказав:

Ми застерігали вас від кари близької. У той День побачить людина вчинки рук своїх, і скаже невіруючий: «О, краще я був би порохом земним!»

(Сура «ан-Наба», аят 40)

⁵ Муслім.

⁶ Муслім.

Після цього люди розійдуться своїми дорогами. І не буде третього шляху – або до Раю, або до Пекла – в вічне нескінченне життя. Воно обернеться болем і стражданнями для тих, хто вважав релігію Аллага брехнею, і для тих, які заблукали. Заради цього люди мають прикладати зусилля та міркувати. Всевишній Аллаг сказав:

Того Дня, коли настане Час, усі розділяться. Ті, які увірували й робили добро, будуть насолоджуватися в садах, а ті, які не увірували та вважали брехнею Наші знамення й зустріч у наступному житті, зазнають покарання!

(Сура «ар-Рум», аяти 14-16)

6) Обитель вічності.

Віруючі, які увірували у відправлених до них посланців, наповнили своє життя поклонінням Аллагу і віддалилися від Його заборон. Саме вони потрапили до обителі блаженства. Там на них чекало те, що жодне око не бачило і жодне вухо не чуло, і чого не очікувало серце. Вони зазнають вічного щастя і радості. Всевишній Аллаг сказав:

Там вони матимуть усе, що побажають, і будуть вони там довіку! Така обіцянка, взята Твоїм Господом, про яку запитують!

(Сура "аль-Фуркан", аят 16)

Віруючі в Раю будуть пити і їсти, але, при цьому, від них не сходитиме неприємний запах і вони не будуть випорожняться. Те, що вони випили і з'їли виходитиме із потом, схожим на пахощі. У Раю немає хвороб і слабкості. До них звернуться зі словами:

«Відтепер ви будете здоровими і ніколи не будете хворіти, ви будете жити і ніколи не помрете, ви будете молоді і

ніколи не постарієте, ви будете насолоджуватися і ніколи не відчуєте горя».⁷ Так про Рай сказав Посланець Аллага (мир йому і благословення Аллага).

Що ж стосується невіруючих, які нехтували посланцями Аллага і тим, з чим вони прийшли, то такі люди навіки залишаться у Вогні. Всевишній Аллаг сказав:

А тих, які не вірували, чекає вогонь геєни. Із ними не покінчать так, щоб вони померли, і не буде полегшено їм кари! Так Ми винагородимо кожного невіруючого! Там вони заголосять: «Господи наш! Виведи нас звідси, ми будемо робити добро, а не те, що ми робили раніше!» Невже Ми не дарували вам достатньо довге життя, щоб замислився той, хто замислився? До вас приходив застерігач! Тож скуштуйте! Не буде в нечестивих помічників!

(Сура «Фатир», аяти 36-37)

Вони зазнають вічних мук. Всевишній Аллаг сказав:

Воістину, тих, які не вірують у Наші знамення, Ми вкинемо у вогонь. Коли їхня шкіра згорить, Ми будемо замінювати її на нову шкіру — для того, щоб вони спробували цю кару на смак! Воістину, Аллаг — Великий, Мудрий!

(Сура «ан-Ніса», аят 56)

Їх їжею будуть «дарі'» - найгірший вид колючок. Всевишній Аллаг сказав:

Не буде їм там їжі, крім як колючок, від яких не товстіють, і не вгамовують голоду.

(Сура «аль-Гашія», аяти 6-7)

⁷ Муслім.

Їх будуть годувати деревом «заккум», яке проростає із глибин Пекла. Якщо хоча б крапля з нього потрапить на мешканців цього світу, то унеможливить їхнє існування! Всевишній Аллаг сказав:

Воістину, дерево заккум буде їжею для грішника і, наче олійний осад, кипітиме в черевах так, як кипить окріп!

(Сура «ад-Духан», аяти 43-46)

Одним із напоїв мешканців Пекла буде киплячий гній, який складається з поту, гною і сукровиці. Всевишній Аллаг сказав:

Сьогодні в нього немає близького друга, і, окрім гною, немає їжі. Його споживають лише грішники!

(Сура "аль-Хакка", аяти 35-37)

Питимуть вони окріп, який буде розривати їх нутрощі і шкіру. Всевишній Аллаг сказав:

Киплячу воду, яка розриватиме їхні нутрощі

(Сура «Мухаммад», аят 15)

Вони будуть одягнені в шати з вогню, які розчленовуватимуть їх тіла. Всевишній Аллаг сказав:

Дві групи сперечались про Господа свого. Тим, які не вірують, викроють одяг із вогню, а на їхні голови литимуть окріп, від якого будуть плавитися їхні черева й шкіра. На них чекають залізні палиці. Щоразу, коли вони бажатимуть вийти звідти й позбутися розпачу, їх повертатимуть назад: «Скуштуйте палючої кари!»

(Сура «аль-Хаджж», аяти 19-22)

Саме з моменту смерті настане справжнє життя в обителі вічності. Після цього вже не буде смерті. Посланець Аллага (мир йому і благословення Аллага) сказав:

«Коли мешканці Раю увійдуть до Раю, а мешканці Пекла – до Пекла, глашатай звернеться до них зі словами: «О мешканці Раю! Відтепер – вічність і ніякої смерті! О мешканці Пекла! Відтепер – вічність і ніякої смерті!»⁸

Розумна людина буде щосили готуватися до цього дня. Вона аналізуватиме свої благі вчинки і замислиться, чи тримається прямого шляху та істинної релігії, чи ні? Всевишній Аллаг сказав:

Воістину, Аллаг не чинить несправедливості щодо людей, але це люди самі несправедливі до себе!

(Сура "Йунус", аят 44)

⁸ Аль-Бухарі.

Потреба людей в поклонінні

Люди мають велику потребу в об'єкті поклоніння, перед яким би тремтіли їх душі. Як тіла потребують життєво необхідних їжі і пиття, так само і душа потребує Творця, Якому б поклонялася і корилася, відчуючи спокій та безпеку. Людство, без поклоніння Аллагу, стане схожим на домашню худобу, яку турбує лише вдоволення статевого інстинкту і догодження власним животам. Такий стан справ обов'язково призведе до фізичних і душевних страждань. Всевишній Аллаг сказав:

Воістину, тих, які увірували й творили добро, Аллаг введе до садів раю, де течуть ріки. А ті, які не увірували, насолоджуються благами та споживають їжу, наче тварини. Притулком їхнім буде вогонь!

(Сура "Мухаммад", аят 12)

Без поклоніння Аллагу над людьми запанує "закон джунглів", в якому сильний принижуватиме слабого, а багатий пожиратиме майно бідного. У такому суспільстві не буде прояву милосердя до дітей і поваги до старших. Люди забудуть про допомогу нужденному і хворому. Життя набуде суто матеріального, заснованого на вигодах і користі, обрису.

Людська душа створена з відчуттям існування Творця, Який створив її і весь Всесвіт. Вони схильна поклонятися Йому. Подібний прояв вчені також називають "інстинктом поклоніння". Всевишній Аллаг сказав:

Поверни своє обличчя до релігії, як ханіф! Це — вроджена якість, із якою Аллаг створив людей. Немає зміни в творінні Аллага. Це є вірна релігія — але ж більшість людей не знає!

(Сура "ар-Рум", аят 30)

Пророк (мир йому і благословення Аллага) сказав:

“Кожне немовля народжується на своїй якості (*фітра*), проте батьки роблять із нього іудея, християнина або вогнепоклонника!”.⁹

Навіть якщо вроджена якість людини, із якою її створив Аллаг, спотворюється в життєвому круговороті, то вона все-одно шукає силу, в якій знайде відраду у важкий момент. Подібне явище можна спостерігати у стародавніх народів, які обожнювали когось або щось: планети, дерева, каміння тощо. Цей інстинкт притаманний усім людям без винятку. Але одні, через упертість і пиху, починають заперечувати це, а інші – вірують. Даний інстинкт простежується в тяжкі моменти: в часи хвороб і неприємностей. Ти бачиш, як людина мимоволі вимовляє слова: «О, Господи!» - підводячи свій погляд до неба і визнаючи існування вищої сили, яка здатна врятувати її. Прав був Всемогутній Аллаг, сказавши:

Коли людей торкається зло, вони кличуть свого Господа, звертаючись до Нього з каяттям. А коли Він дає їм змогу скуштувати Своєї милості, то частина з них починає додавати рівних у поклонінні своєму Господу!

(Сура «ар-Рум», аят 33)

Те ж саме відбувається в часи лих і потрясінь. Все стає на свої місця – відкривається фальшивість лжебогів, яким поклоняються крім Аллага. Людина починає проявляти щирість у зверненні до Аллага – Істинного Бога, в Руках Якого влада над усім сущим; Який здатний уберегти від зла. Коран ясно продемонстрував таку ситуацію:

⁹ Аль-Бухарі.

Ми знищили покоління, які жили раніше за вас, адже вони були несправедливі, і в посланців своїх, які до них приходили, вони не увірували. Так Ми винагороджуємо грішних людей!

(Сура «Йунус», аят 13)

Іноді з людиною несподівано трапляється щось неприємне і вихід із ситуації лежить у зверненні до Прихованої Сили, яка, за вродженим чуттям, здатна врятувати її. Всевишній Аллаг сказав:

Він — Той, Хто дає вам змогу подорожувати сушею та морем. Ось ви на кораблях, разом із ними дме попутний вітер, якому вони радіють! Але щойно зірветься буревій і підступлять до них хвилі з усіх боків, вони вирішать, що оточені. Тоді кличуть вони Аллага, щиро сповідуючи Його релігію: «Врятуй нас! І ми неодмінно будемо вдячні!»

(Сура «Йунус», аят 22)

Попередні народи поклонялися ідолам. Причина цього полягала в тому, що вроджена якість (*фитра*) спонукає всіх людей до релігійності. Але коли небесні релігії, які здатні правильним чином задовольнити цей інстинкт, відходять на другий план, людське чуття починає шукати інші об'єкти поклоніння, здатні втамувати його. Таким чином, вони заблукали, почавши поклонятися створінням. Прав був Всемогутній Аллаг, сказавши:

Воістину, ті, кого ви кличете замість Аллага — раби, подібні до вас. Тож покликайте їх, нехай вони дадуть вам відповідь, якщо ви говорите правду!

(Сура «аль-Араф», аят 194)

Всі ці вигадані об'єкти поклоніння – каміння, дерева, планети, тварини, статеві органи тощо – не приймає здоровий глузд і відкидає вроджена якість. Вражає той факт, що люди, які поклоняються зазначеним об'єктам, представляють собою освічену верству населення. Вони володіють знаннями та здобутками культури. Подібні практики поширені в країнах, які досягли наукових висот! Прав був Всемогутній Аллаг, сказавши:

Вони знають про земне життя тільки явне, а до життя наступного вони неухважні.

(Сура "ар-Рум", аят 7)

Один з арабських літераторів писав: “Люди не можуть жити без релігійності! Вони обов'язково повинні сповідувати якусь релігію. Той, хто не присвячує своє поклоніння Єдиному Аллагу, несподівано для самого себе, схиляється до різних видів поклоніння не Аллагу”.

Такі люди стають жертвами власних пристрастей без жодних обмежень. Саме тоді вони втрачають свої людські риси і переходять до тваринного стану:

Воістину, тих, які увірували й творили добро, Аллаг введе до садів раю, де течуть ріки. А ті, які не увірували, насолоджуються благами та споживають їжу, наче тварини. Притулком їхнім буде вогонь!

(Сура «Мухаммад», аят 12)

Не можна втратити нічого ціннішого за людську подобу. Так стається одразу ж після залишення поклоніння Єдиному Аллагу і слідування релігії пристрастей та примх.

Людина стає заручником різних форм поклоніння таким самим рабам, як і вона сама. Сюди відноситься поклоніння правителям, які нав'язують вигадані ними ж закони з

метою захисту власних інтересів. Незалежно від того, уособлюють ці «законотворці» одну особу, правлячу партію чи якусь групу населення.

Такий стан справ підкреслює цінність єдиного об'єкта поклоніння і релігії. Що здатне гарантувати безпеку людського життя, честі і майна? Зрозуміло, що релігія, в якій творіння поклоняються іншим створінням, слідує вигаданим законам, звичаям, традиціям та віруваннями не здатна на подібне.

Розумні докази єдиності Аллага

Корабель приречений на смерть, якщо ним керують два капітана. Відомство неодмінно зазнає провалу, якщо у нього буде два керівника. Бізнес не буде успішним, якщо головні рішення буде приймати більш, ніж одна людина. Кожен з них намагатиметься досягти влади і перемогти свого конкурента. А що ж сказати про цей величезний Всесвіт? Якщо бодай найменша його частка буде не на своєму місці, то це неминуче призведе до його загибелі! Якби існували інші божества, гідні поклоніння, поряд з Аллагом, то Всесвіт охопило б суперництво, яке призвело б до його знищення. Прав був Всемогутній Аллаг, сказавши:

Якби були інші боги, крім Аллага, то небеса і земля зруйнувалися б. Аллаг, Господь трону, пречистий від того, що Йому приписують!

(Сура "аль-Анбія", аят 22)

Цілком природньо, що конкуренти змагаються між собою за право першості. Це заважає робочому процесу і подібне суперництво є однією з причин провалу. Всевишній Аллаг сказав:

Аллаг не брав Собі дитини й немає, крім Нього, іншого бога. Інакше кожен бог забирав би те, що створив, а одні з них вивишилися би над іншими. Пречистий Аллаг від того, що Йому приписують!

(Сура «аль-Мумінун», аят 91)

Як вчиняють королі, які правлять в мирському житті, одне з одним? Воюють і вбивають. Кожен з них хоче перемогти іншого короля і залишитися єдиним можновладцем. Всевишній Аллаг сказав:

Скажи: «Якби крім Нього існували ще й інші боги, як стверджують невіруючі, то вони неодмінно прагнули б досягнути Володаря трону!»

(Сура «аль-Ісра», аят 42)

Один з арабських літераторів, коментуючи слова Всевишнього Аллага: **«Аллаг не взяв Собі сина, і немає поряд з Ним іншого бога»**, - писав: “Потім з’являється доказ, який спростовує їх необґрунтовані претензії. Проясняється дурість і протиріччя багатобожжя: **«В іншому випадку кожен бог забрав би з собою те, що створив»**, - тобто, окремо забрав би те, що створив, і розпорядився б цим так, як побажав. Таким чином, кожна частина Всесвіту належала б окремому божеству. Або ж кожен вид створінь керувався б своїм законом, який жодним чином не пересікався б із загальним законом. **«І одні з них піднялися б над іншими»**, - через владу і управління Всесвітом, який може існувати тільки за єдиним законом і єдиним управлінням. Всі ці форми правління не існують у Всесвіті. Єдність створіння та єдність Творця – ось що ми можемо спостерігати! Єдність законів можна побачити за допомогою єдності їх Управителя. Всі складові Всесвіту нерозривно пов’язані між собою, без жодного протиріччя або плутанини: **«Аллаг понад того, що вони приписують Йому!»**

Поклоніння в ісламі

Іслам – це релігія всіх пророків і посланців. За своєю сутністю, іслам – це покірність Аллагу через поклоніння Йому, а також віддалення від багатобожжя. Поклоніння Аллагу – це найгідніше становище, в якому тільки може перебувати людина. Таким чином, ти вільний настільки, наскільки поклонятимешся Аллагу. Ти будеш настільки спокійним, наскільки Він буде задоволений тобою. Аллаг зробив поклоніння Собі неоціненним достоїнством всіх пророків і посланців: починаючи від Нуха (мир йому) і закінчуючи Мухаммадом (мир йому і благословення Аллага). Всевишній Аллаг сказав:

Наше слово вже було сказане Нашим рабам, яких Ми відсилали. Воістину, вони отримають допомогу! Воістину, Наше військо переможе!

(Сура "ас-Саффат", аяти 171-173)

Поклоніння Аллагу – це закон всіх посланців. Вони були відправлені для його втілення в життя. Аллаг, звертаючись до Свого Посланця Мухаммада (мир йому і благословення Аллага), сказав:

Він встановив вам у релігії те, що заповів Нуху, те, що Ми відкрили тобі, те, що Ми заповіли Ібрагіму, Мусі та Ісі: «Тримайтеся релігії та не розходьтеся поміж собою в ній!» Важко багатобожникам те, до чого ти закликаєш їх. Аллаг обирає Собі того, кого побажає та веде прямим шляхом того, хто до Нього звертається!

(Сура "аш-Шура", аят 13)

На особливу важливість поклоніння вказує те, що сам Посланець Аллага (мир йому і благословення Аллага), перебуваючи в Мекці тринадцять років, до переселення в

Медину, закликав людей тільки до поклоніння Аллагу і до виправлення помилкового віровчення. Він (мир йому і благословення Аллага) закликав залишити поклоніння ідолам. Пророк (мир йому і благословення Аллага) відвідував їх збори і казав їм: «О люди! Скажіть: «Немає божества, гідного поклоніння, крім Аллага», - і ви врятуєтесь!»¹⁰

Поклоніння Єдиному Аллагу – це непорушна основа, на якій ґрунтується все ісламське законодавство. Без нього всі релігійні зобов'язання, приписи, благі діяння і всі види поклоніння стануть марними. Всевишній Аллаг сказав:

Було відкрито тобі й тим, які жили раніше за тебе: «Якщо ти додаватимеш Мені рівних у поклонінні, то стануть марними твої вчинки й ти неодмінно будеш одним із тих, які втратять усе!» Поклоняйся Аллагу й будь одним із вдячних!

(Сура "аз-Зумар", аяти 65-66)

Таким був шлях Посланця Аллага (мир йому і благословення Аллага) і його сподвижників. До цього він закликав їх, коли відправляв поширювати релігію Аллага. Пророк (мир йому і благословення Аллага) наказував закликати до поклоніння Єдиному Аллагу. Посланець Аллага (мир йому і благословення Аллага), відправляючи Муаза ібн Джабала (хай буде вдоволений ним Аллаг) до Ємену, сказав:

«Воістину, ти прийдеш до народу з людей Писання. Тож поклич їх, щоб вони засвідчили, що немає божества, гідного поклоніння, крім Аллага, і Мухаммад – Посланець Аллага. Якщо вони підкоряться тобі в цьому, тоді повідом їм, що Аллаг наказав їм виконувати щодня п'ять

¹⁰ «Сахіх Ібн Хіббан», «Сахіх ас-Сіра ан-Набавія», аль-Албані.

обов'язкових молитов. Якщо вони підкоряться тобі в цьому, то повідом їм, що Аллаг наказав їм виплачувати обов'язкову милостиню, яка береться із заможних людей і віддається місцевим біднякам і нужденним. Якщо вони підкоряться тобі в цьому, то в жодному разі не збирай в якості обов'язкової милостині все найкраще з їх майна! І стережися мольби (ду'а) пригнобленого, між ним і Аллагом немає перешкод».¹¹

Всевишній і Всемогутній Аллаг наказав нам з вами поклонятися тільки Йому Одному і зректися всіх видів поклоніння, присвячених комусь іншому. Цей наказ є найвеличнішим як в мирському, так і у вічному житті. Людина налагоджує зв'язок зі своїм Господом, стаючи вільною і втілюючи в життя поклоніння Аллагу. Всевишній сказав:

О ви, які увірували! Бійтесь Аллага й будьте разом із правдивими!

(Сура «ат-Тауба», аят 119)

Людина налагоджує зв'язок зі своїм суспільством. Пророк (мир йому і благословення Аллага) сказав:

«Мусульманин – це той, хто не заподіює іншим мусульманам шкоди своїм язиком і своїми руками; *мугаджиром* є той, хто припинив вчиняти заборонене Аллагом».¹²

Поклоніння Аллагу, зі всіма його складовими, перегороджує шлях пагубним людським пристрастям, які можуть зруйнувати людські взаємини. Всевишній Аллаг сказав:

¹¹ Аль-Бухарі.

¹² Ахмад. Аль-Албані назвав хадіс достовірним.

О ви, які увірували! Нехай одні люди не глузують з інших — можливо, ті кращі за них. І нехай одні жінки не глузують з інших — можливо, ті кращі за них. Не лайте одне одного та не вигадуйте образливих прізвиськ. Зле ж бути нечестивцем після того, як увірував! А ті, хто не покався, є несправедливими! О ви, які увірували! Уникайте більшості здогадок, адже, воістину, деякі здогадки є гріхом! Не слідкуйте одне за одним та не поширюйте пліток. Невже хтось із вас хоче їсти м'ясо свого покійного брата, якщо це відразу для вас Бійтеся Аллага, воістину, Аллаг — приймаючий каяття, Милосердний!

(Сура «аль-Худжурат», аят 11-12)

До цього відносяться суспільні взаємовідносини. Всевишній Аллаг сказав:

Поклоняйтесь Аллагу та не додавайте Йому нікого як рівного. Якнайкраще ставтеся до батьків, родичів, сиріт і бідних; а також до сусідів, які є вашими родичами, і до тих, які не є вашими родичами; до побратима, до подорожнього, а також до рабів ваших. Воістину, Аллаг не любить зухвалих і гордих.

(Сура "ан-Ніса", аят 36)

Сюди також відносяться взаємини людини з навколишнім середовищем. Всевишній Аллаг сказав:

І не поширюйте безчестя на землі після того, як вона стала кращою. Кличте Його зі страхом і надією. Воістину, милість Аллага близька до тих, які роблять добро!

(Сура "аль-Араф", аят 56)

У політичній сфері. Всевишній Аллаг сказав:

Аллаг не забороняє вам бути дружніми та справедливими до тих, хто не бився з вами через віру та не виганяв вас із ваших домівок. Воістину, Аллаг любить справедливих.

(Сура "аль-Мумтахана", аят 8)

В економічній сфері. Всевишній Аллаг сказав:

Не пожирайте незаконно майна одне одного та не підкуплюйте суддів, щоб свідомо, шляхом гріха, привласнити частину майна інших людей!

(Сура "аль-Бакара", аят 188)

Якщо ми поглянемо на все це через призму здорового глузду, а не емоцій, то переконаємося, що поклоніння Аллагу є запорукою повноцінного життя людства. Поклоніння Аллагу веде до збереження Всесвіту. Воно заперечує все, що може хоч якось зруйнувати життя окремо взятої особистості, її суспільства або Землі в цілому. Навпаки, в поклонінні Аллагу криється найвища моральність, як сказав Посланець Аллага (мир йому і благословення Аллага):

«Я був посланий для того, щоб довести до досконалості добрий звичай».¹³

Поклоніння Аллагу це – поширення любові, милосердя, миру, справедливості, чистоти, збереження довіреного на зберігання; вірність обіцянкам, щедрість щодо сусідів, сиріт, бідняків, подорожніх і нужденних. Воно веде до співчуття, м'якості, шанобливого ставлення до батьків, підтримки родинних зв'язків, доброго ставлення до сусідів, полегшення та любові до інших людей. Більше того, сюди

¹³ Ахмад, аль-Хакім та аль-Бухарі в «аль-Адаб аль-Муфрад».

відноситься добре ставлення до тварин. Посланець Аллага (мир йому і благословення Аллага) сказав:

“Нагорода буде за все живе”.¹⁴

Поклоніння Аллагу віддаляє від низької моральності. Воно забороняє все, що може призвести до поширення нечестя в суспільстві: крадіжки, брехню, обман, монополію, лихварство, непослух батькам, неправомірне вбивство, незаконне володіння майном інших людей, перелюб, мужолозтво, лжесвідчення, розрив договорів, порушення обіцянок, поривання родинних зв'язків, хабарництво, марнотратство, витрачання майна на заборонне, обважування, хизування, наклеп і лихослів'я. Істинне поклоніння Аллагу забороняє згубні моральні якості, які можуть похитнути єдність суспільства і його безпеку. Всевишній Аллаг сказав:

Скажи: «Приходьте, я прочитаю вам про те, що заборонив вам Господь ваш: нікого не вважайте рівним Йому, якнайкраще ставтеся до батьків. Не вбивайте дітей своїх, боячись бідності, адже Ми наділяємо й вас, і їх. Не наближайтеся до огидних вчинків — явних і прихованих. Не вбивайте душі, вбивство якої заборонив Аллаг, якщо не маєте права на те. Він заповів вам це — можливо, ви зрозумієте!» І не наближайтеся до майна сироти, хіба для його ж блага, поки не досягне він зрілості. Наповнюйте міру й вагу справедливо! Ми не вимагаємо від людини понад її можливості. І коли ви щось говорите, будьте справедливі, навіть якщо йдеться про вашого родича. Виконуйте завіт Аллага. Він заповів це вам — можливо, замислитеся ви!

(Сура «аль-Анам», аяти 151-152)

¹⁴ Аль-Бухарі.

Таким є послання істинного поклоніння. Воно приписує мусульманам добре ставитися навіть до тих, хто негарно з ними вчинив, виганяв їх з їхніх будинків і намагався вбити. М'якість і прощення – ось методологія, якої навчив Пророк Мухаммад (мир йому і благословення Аллага) своїх сподвижників. Одного разу вони попросили Пророка (мир йому і благословення Аллага) звернутися до Аллага із благанням проти багатобожників, які принесли їм багато клопоту, вигнали їх з будинків і відкрито протистояли їм, на що він (мир йому і благословення Аллага) сказав:

«Я не був відправлений проклинаючим, а був відправлений як милість!»¹⁵

Поклоніння в ісламі не обмежене звершенням молитви, милостинею, постом і іншими схожими діями. Поклоніння – це повна покора Аллагу, покірність Йому в усіх Його наказах і віддалення від всіх Його заборон; посвята всіх видів поклоніння тільки Йому, адже тільки Аллаг володіє абсолютною досконалістю. Йому не властиві жодні недоліки. Саме тому всі види поклоніння мають бути присвячені виключно Йому. Аллаг сказав Сам про Себе:

Творець небес і землі! Він створив вам дружин із вас самих, а також створив худобу парами; так Він розмножує вас. Немає нічого, схожого на Нього! А Він — Всечуючий, Всевидячий!

(Сура "аш-Шура", аят 11)

Існують вчинки, які несумісні з поклонінням Єдиному Аллагу; які не дозволяють людині називатися Його рабом. В разі їх звершення людина перестає бути мусульманином, навіть якщо претендує, аби її так називали. До таких дій належить чаклунство, віщування, пошук благословення у

¹⁵ Муслім.

померлих, дерев, каменів, звершення людиною поясного або земного поклону, ритуального обходу навколо них, принесення їм в жертву тварин, обітниць і подарунків. Відвідування та звеличення таких місць з переконанням, що ті, хто там поховані, здатні принести якусь користь або вберегти від якоїсь шкоди. Такі люди не розуміють, що якби мерці могли принести якусь користь, то почали б з самих себе.

Також існують вчинки, які суттєво зменшують поклоніння мусульманина. Вони ставлять його в небезпечне становище – на межу виходу з релігії. Мова йде про зав'язування різних амулетів і мотузок з метою відведення привороту або напасті. Посланець Аллага (мир йому і благословення Аллага) особливо застерігав від цього, сказавши:

“Ваші попередники перетворювали могили своїх пророків і праведників на місця поклоніння. Але ви не перетворюйте могили в мечеті, адже я забороняю вам це!”¹⁶

Посланець Аллага (мир йому і благословення Аллага) наказував своїм сподвижникам ставитися до нього так, як до нього поставився Всевишній Аллаг: не звеличувати понад його ступеня і не поклонятися йому. Так було зроблено через побоювання, що його громада може впасти в таку ж оману, як і попередні народи. Він (мир йому і благословення Аллага) сказав:

“Не звеличуйте мене так, як звеличують християни сина Мар'ям, адже я – раб. Тому кажіть: «Раб Аллага і Його посланець».”¹⁷

Шейх Абд Аллаг Аба Батин (хай помилує його Аллаг) сказав: “Термін “поклоніння” охоплює всю релігію. Якщо

¹⁶ Муслім.

¹⁷ Аль-Бухарі.

людина втілює в життя свідectво «Немає божества, гідного поклоніння, крім Аллага»; визнає, що тільки Аллаг є єдиним об'єктом поклоніння, тоді вона пізнає справжню суть поклоніння. Такій людині зрозуміло: якщо хтось присвячує хоча б один вид поклоніння чомусь іншому, той обрав його своїм божеством, навіть якщо він його так не називає. Зміна назви не змінює суті речей». Коли Аді ібн Хатім, ще будучи християнином, прибув до Пророка (мир йому і благословення Аллага), то почув, як він читав цей аят:

Вони беруть собі за Господа, крім Аллага, своїх учених, ченців і Месію, сина Мар'ям. Але ж їм наказували поклонятися Єдиному Богу! Немає бога, крім Нього! Пречистий Він від того, що додають Йому!

(Сура "ат-Тауба", аят 31).

Аді сказав: “Я сказав йому: “Але ж ми не поклонялися їм!” Тоді Пророк (мир йому і благословення Аллага) запитав: «А хіба вони не забороняли те, що дозволено Аллагом, і ви вважали це забороненим, а якщо вони дозволяли вам заборонене Аллагом, то і ви дозволяли собі це?» Я відповів: “Так”. Він сказав: «Це і є поклоніння їм!»»¹⁸

Якби існував хтось, крім Аллага, хто міг би принести користь або уберегти від зла, то це були б посланці і пророки Аллага. Але на це здатний тільки Аллаг. Посланець Аллага (мир йому і благословення Аллага) визнав, що не володіє жодною силою в цьому питанні. Аллаг сказав:

Скажи: «Я не маю влади зробити собі добро чи заподіяти шкоду, хіба що побажає цього Аллаг. Якби я

¹⁸ Аль-Бухарі в «ат-Таріх», ат-Тірмізі в «ас-Сунан», ат-Табарані в «аль-Му'джам аль-Кабір». Аль-Албані назвав хадіс достовірним.

знав потаємне, то примножив би собі добро, а зло не торкнулося б мене. Воістину, я — застерігач і добрий вісник для віруючих людей!»

(Сура «аль-Араф», аят 188)

Посланець Аллага (мир йому і благословення Аллага) також сказав, що ніхто інший, крім Аллага, не має влади в принесенні користі, чи захисту від зла. Всевишній Аллаг сказав:

Скажи: «Я закликаю Аллага та не додаю Йому нікого в поклонінні!» Скажи: «Я не маю влади ні заподіяти вам шкоду, ні скерувати вас на прямий шлях!» Скажи: «Ніхто не захистить мене від Аллага, і я не знайду притулок ні в кого іншого!

(Сура «аль-Джинн», аяти 20-22)

Як прекрасно сказав один арабський літератор: «Смирення не перед Аллагом в питаннях віровчення і уявлення про релігію означає потрапляння до лап нескінченних сумнівів, домислів і вигадок. Все це втілює в собі різні форми шаленого, неосвіченого ідолопоклонства. Воно є результатом різних домислів простолюдинів, які приносили ідолам свої обітничі і жертви, в якості яких іноді виступали їх власні діти! Це відбувалося під тиском спотвореного віровчення і хибних уявлень. Люди продовжували жити в нескінченному страху. Вони боялися безлічі вигаданих божеств, племінних вождів і їх стражників, а також провидців і ворожок, які були нерозривно пов'язані з ними. Існували також чаклуни, пов'язані з духами і джинами. Люди знаходились в трепетному страху перед обожнюваними шейхами і святими, які претендували на знання потаємного! Було і залишається безліч різних домислів, яких не перестають

боятися люди: вони поклоняються цим божествам і сподіваються на їх прихильність. Так буде тривати доти, поки їх не виведуть на чисту воду».

Поклоніння Аллагу стримує норовистість тваринних пристрастей і повертає їх до природного стану, якого бажає Аллаг. В результаті цього на землі запанує благополуччя. Всесвіт буде захищений від розладів та порушень, плоди яких, на превеликий жаль, помітні вже сьогодні: озонові діри і потрапляння на землю додаткових ультрафіолетових променів, як результат матеріальних бажань людини. Через віддаленість від поклоніння Аллагу під ім'ям релігії стали практикуватися різні форми гидоти. Під лозунгом «розвитку» було втрачено багато прав. Під назвою “вільна торгівля” майно багатьох людей було відібране не по праву. Під гаслом “свободи особистості” поневолили багатьох людей. В результаті всього цього, в суспільстві з'явилися ненависне розшарування, расизм, багатобожжя та поклоніння ідолам. Всевишній Аллаг сказав:

Зло з'являється на суші й на морі завдяки тому, що люди роблять своїми руками, — тож нехай скуштують частину того, що накоїли! Можливо, вони повернуться!

(Сура «ар-Рум», аят 41)

Смирення перед Аллагом звільняє людину від смирення перед кимось іншим. Воно виводить людей з поклоніння рабам до поклоніння Господу рабів. Таким чином, людина досягає справжньої гідності і свободи. Дану свободу не можуть гарантувати жодні системи, крім ісламу, в якому всі люди в різних сферах життя сповідують поклоніння Аллагу. Поклоніння у віровченні, релігійних обрядах і законах. Голови не схиляються ні перед ким, крім Аллага.

Світ, в якому користуються попитом вигадані людські закони, живе за законами джунглів. Сильний пожирає слабшого, багатий принижує бідного і використовує всі можливості, щоб збагатитися. Його не хвилює, відбувається це за рахунок щастя або життя іншої людини. Якщо ж мова йде про поклоніння Аллагу, то воно захищає права інших людей: слабких, немічних і старих. Ця категорія людей більше за інших заслуговує на збереження своєї честі, майна і прав загалом. Милосердних помилує Милосердний. Будьте милосердні до тих, хто на землі, і вас помилує Той, Хто на небі. Саме цьому поклоніння Аллагу вчить мусульманина.

Іслам прийшов, щоб звільнити людство від фізичного рабства. Іслам був першою релігією, яка спонукала до звільнення рабів. В ісламі звільнення раба і допомога йому у викупі з рабства є спокутою багатьох гріхів. Всевишній Аллаг сказав:

Якщо ті, ким оволоділи ваші правиці, прагнуть письмового свідчення, то напишіть його — якщо ви знайшли в них чесноти. Дайте їм частину з майна Аллага, яке Він дарував вам.

(Сура «ан-Нур», аят 33)

Іслам прийшов, аби звільнити серця людей від кайданів рабства перед створіннями. Іслам вберіг людей від небилиць, провидців, ворожок і брехунів. Іслам зміцнив в серцях своїх послідовників віру в те, що користь і шкода — лише в Руках Аллага. Те, що Він побажав — було, а те, чого не побажав, не було. Все людство перебуває в Його владі! Всевишній Аллаг сказав:

Лихо не вражає без дозволу Аллага. І для серця того, хто увірував у Аллага, Він вкаже прямий шлях. Аллаг — про кожну річ Знаючий!

(Сура «ат-Тагабун», аят 11)

Мусульмани по-різному звершують поклоніння Аллагу — всі вони люди, з якими може статися те саме, що і з іншими. Над ними може взяти гору їх пристрасть. Вони не є ангелами або безгрішними. Ібн аль-Кайїм (хай помилує його Аллаг) сказав: «Однією з відмінних рис поклоніння Аллагу є те, що воно ґрунтується на двох непорушних стовпах: сильній любові і сильному смиренні. У цьому і полягає всеоб’ємність поклоніння. Людина, яка присвятила всю свою любов і смирення не Аллагу, повністю віддала об’єкту поклоніння право Аллага. Неможливо, щоб якесь законодавство закликала до подібного... Серед відмінних рис поклоніння — земний уклін. Людина, яка звершила його не Аллагу, прирівняла свого Творця Його створінням. До таких особливостей також належить покладання надії. Людина, яка надіється не на Аллага, прирівняла створіння до Нього. І ще однією відмінністю є каяття. Людина, яка покалась не перед Аллагом, прирівняла створіння до Творця».¹⁹

¹⁹ «Аль-Джаваб аль-Кафі», Ібн аль-Кайїм.

Прямий зв'язок між рабом та його Господом

Поклоніння Аллагу — це піднесення людської душі і звільнення від поклоніння комусь іншому. За допомогою поклоніння здійснюється прямий зв'язок між людиною і Всевишнім Творцем. Таким чином, не існує жодних посередників між Ним і людиною. «Двері» завжди і всюди відкриті, у них немає вартових, які вирішують кого через них пускати, а кого ні. Зайди в ці двері і повідом свого Творця про свої потреби, звернися до Нього за допомогою у вирішенні своїх питань, проси Його про все, що забажаєш. Його щедрість безмежна! Всевишній Аллаг сказав:

І коли раби Мої запитують тебе про Мене, то Я — близький, і Я відповідаю на заклики того, хто кличе Мене. Нехай же й вони відповідають Мені та вірують у Мене — можливо, підуть вони правильним шляхом!

(Сура «аль-Бакара», аят 186)

Якими б величезними не були твої гріхи і якими б жахливими не були помилки, ти не маєш потреби в жодних посередниках між тобою і Ним. Проси прощення за свої гріхи, адже твій зв'язок з небесами відкритий. Залишайся правдивим та щирим. Всевишній Аллаг сказав:

Але хто скоїть зле або буде несправедливим до самого себе, а потім благатиме прощення у Аллага, той знайде Аллага Прощаючим, Милосердним!

(Сура «ан-Ніса», аят 110)

Якими б не були твої потреби і наскільки б величезними не були твої прохання, Всевишній радий твоїм молитвам і твоєму смиренню перед Ним. Всевишній Аллаг сказав:

**Кличте Господа свого покійно й потаємно. Воістину,
Він не любить тих, які порушують межі!**

(Сура «аль-Араф», аят 55)

Його скарбниці ніколи не вичерпаються. Ніхто не може зашкодити Його милості. В одному священному хадісі Всевишній Аллаг сказав:

«О раби Мої, воістину, Я заборонив несправедливість Собі і зробив її забороненою поміж вами, тож не гнобїть одне одного! О раби Мої, всі ви заблукали, окрім тих, кому вказав Я правильний шлях, тож просїть Мене направити вас на правильний шлях, і Я направлю вас! О раби Мої, всі ви залишитеся голодними, крім тих, кого нагодую Я, тож просїть Мене нагодувати вас, і Я нагодую вас! О раби Мої, всі Ви залишитеся голими, крім тих, кого Я одягну, тож просїть Мене одягнути вас, і Я вдягну вас! О раби Мої, воістину, грїшите ви вночі і вдень, а Я прощаю всі грїхи, тож просїть Мене про Прощення, і Я прощу вас! О раби Мої, воістину, ніколи не зможете ви ані заподїяти Мені шкоди, ані принести користь! О раби Мої, якби перші і останні з вас, люди і джини, були такими ж благочестивими, як і серце найблагочестивої людини з-поміж вас, то це нічого не додало б до того, чим Я володію! О раби Мої, якби перші і останні з вас, люди і джини, були такими ж грїшниками, як і серце найбезбожнішого з-поміж вас, то це ніяк не зменшило б того, чим Я володію! О раби Мої, якби перші і останні з вас, люди і джини, встали на одному місці і попросили Мене про щось, а Я дав би кожному те, про що він просив, то це зменшило б наявне у Мене настільки ж, наскільки голка, опущена у море, зменшує кількість його води! О раби Мої, воістину, це – тільки ваші справи, які Я порахую для вас, а потім сповна відплачу вам за них, і тоді нехай той, хто знайде благо,

піднесе хвалу Аллагу, а хто знайде щось інше, хай не нарікає ні на кого, крім самого себе!»²⁰

Істинний об'єкт поклоніння не має потреби в тому, щоб між Ним і тим, хто Йому поклоняється, були якісь посередники, адже Він знає і чує тих, хто Його кличе. Він відає про їх таємні і явні слова. Йому легко відповісти на всі благання одночасно, з якими до Нього звертаються на різних мовах. Він не потребує того, щоб хтось із Його створінь доносив до Нього прохання Його ж створінь. Всевишній Аллаг сказав:

Ваш Господь сказав: «Кличте Мене, і Я відповім вам! Воістину, ті, які гордували поклонінням Мені, ввійдуть до гесни приниженими!»

(Сура «Гафір», аят 60)

Так Всевишній Аллаг застеріг Своїх рабів від розбійників, які намагаються встати на дорозі між Ним і Його рабами. Всевишній Аллаг сказав:

Чи не Аллагу належить щира релігія? А ті, які беруть собі помічників замість Нього, говорять: «Ми поклоняємося їм лише для того, щоб вони наблизили нас до Аллага!» Воістину, Аллаг розсудить між ними в тому, про що вони сперечалися! Воістину, Аллаг не веде прямим шляхом тих, які брешуть, які не вірують!

(Сура «аз-Зумар», аят 3)

²⁰ Муслім.

Наслідки поклоніння не Аллагу

Майже у всіх сучасних суспільствах – як відсталих, так і розвинених – існує соціальна несправедливість. Сім'ї розпадаються, поширюються розпуста і наркотики, корупція, економічні та політичні кризи, війни і катаклізми. Причиною всіх цих лих, які ми з Вами спостерігаємо сьогодні, є віддалення від істинного поклоніння Аллагу, яке спрямовує до всього доброго і забороняє осудливе. Прав був Всемогутній Аллаг, сказавши:

Якби істина йшла за їхніми бажаннями, то згинули б небеса, земля й ті, хто на них. Та ж ні! Ми дарували їм нагадування, але ж вони відвертаються від свого нагадування.

(Сура "аль-Мумінун", аят 71)

Втілення в життя поклоніння Аллагу є досить відносним. Кожен раз, коли члени того чи іншого суспільства віддаляються від поклоніння Аллагу, вони впадають в оману. І кожен раз, коли вони втілюють поклоніння в життя, то, тим самим, підносяться і вирішують проблеми свого суспільства. Прав був Всемогутній Аллаг, сказавши:

Аллаг сказав: «Вийдіть із раю обоє! Нащадки ваші будуть ворогами одне одному! Та якщо Я дарую вам Свій прямий шлях, то той, хто буде йти цим прямим шляхом, не заблукає та не буде нещасливим. А той, хто відвернеться від Мого нагадування, той матиме важке життя, а в День Воскресіння Ми піднімемо його сліпим!» Він скаже: «Господи! Чому ти воскресив Мене сліпим Я ж був зрячим!»

(Сура «Та Га», аяти 123-125)

Так і сталося. Ті, хто відвернулися від покірності Єдиному Аллагу і дозволили собі правити не за законами, зісланими Аллагом, врешті-решт впали в поклоніння комусь іншому, крім Нього. Поклоніння, яке пожирає їх людяність, гідність і свободу. Це стосується всіх вигаданих систем, які, як прийнято вважати, можуть гарантувати їм людяність, свободу і гідність. Європа втекла від поклоніння Аллагу, коли спробувала втекти від несправедливої церковної влади під прикриттям спотвореної релігії. Під час революції проти церкви, яка зрадила всі людські цінності, Європа повстала проти Аллага. Після цього людей охопила зухвала переконаність, що вони зможуть знайти свободу, гідність і вигоду в тіні індивідуалістичної системи (демократії). Вони поклали всі свої надії на свободи та гарантії, які обіцяли їм надати вигадані конституції, парламентські форми правління, ЗМІ та правління обраної більшості тощо. І якими ж були результати? В результаті, несправедливість капіталізму охопила весь світ. Та сама несправедливість, яка унеможливила втілення заявлених ними раніше свобод. Все перетворилося на гасла і мрії! Переважна більшість опинилася в рабстві у незначній меншості, якій належить весь капітал. Цих людей підтримує «парламентська більшість», вигадані конституції, свобода ЗМІ та інші «гарантії», які, за задумом людей, мали б стати гарантом їх достоїнства і свободи, окремо від поклоніння Аллагу!

Після цього частина людей впала в іншу крайність, в якій не капітал, а партія грають головну роль. І що ж вони зробили? Вони замінили раболіпство перед прошарком капіталістів на рабство перед прошарком жебраків. Вони замінили покірність перед власниками майна та великих компаній на покірність перед державою, яка володіла цим майном! Таким чином, цей прошарок став ще більш

небезпечним, ніж прошарок капіталістів. Завжди і всюди, в будь-якій системі, людина кориться комусь, сплачуючи за це ціною свого майна і життя.

Передумови до істинного поклоніння

Природною передумовою до істинного поклоніння є недодавання Аллагу рівних: ані в Його Сутності, ані в Його іменах і атрибутах, ані в Його наказах і заборонах. Таким чином, все твоє життя буде протікати так, як цього бажає Всевишній Аллаг. Поклоніння будується на любові і покорі. Всевишній Аллаг сказав:

Скажи: «Воістину, моя молитва й виконання обрядів, моє життя й смерть — це все належить Аллагу, Господу світів!

(Сура «аль-Анам», аят 162)

Якщо одну з цих складових буде втрачено, то поклоніння Аллагу не буде істинним. Всевишній Аллаг сказав:

Коли ті, за ким йшли, зречуться тих, хто за ними йшов, і хто побачить кару, то розірвуться між ними зв'язки.

(Сура «аль-Бакара», аят 165)

Із цією основою Аллаг створив всі Свої творіння, які прославляють і звеличують Його. Своїм єством вони прагнуть до Нього, як про це нам повідомив Всевишній:

Прославляють Його сім небес, земля й ті, хто на них. Немає нічого, що б не прославляло Його хвалою. Та ви не розумієте прославлення їхнього. Воістину, Він — Смирений, Прощаючий!

(Сура «аль-Ісра», аят 44)

Перед Ним схиляються всі — добровільно або примусово. Всевишній Аллаг сказав:

Усі, хто на небесах і на землі, а також їхні тіні вклоняються Аллагу, добровільно та примусово, зранку та ввечері.

(Сура «ар-Рад», аят 15)

На превеликий жаль, всі створіння, крім людини – тварини і птахи– керуються своєю вродженою якістю (*фітра*). Вони не сприймають жодних проявів багатобожжя і поклоніння не Аллагу. Так, пророку Сулейману, сину Дауда, Аллаг дарував таку владу, яку не дав нікому в світі. Аллаг підкорив йому вітер та джинів. Всевишній Аллаг сказав:

Ми підкорили Сулейману вітер, який зранку долав шлях тривалістю в місяць, і ввечері долав шлях тривалістю в місяць. Ми відкрили для нього джерело міді. Були серед джинів такі, які працювали перед ним із дозволу Господа його! А тим із них, які ухилялися від Нашого наказу, Ми дамо скуштувати вогняної карі! Вони будували для нього все, що він бажав: прекрасні споруди, статуї, глеки, наче водойми, а також нерухомі котли. О роде Давуда! Працуйте на знак подяки! Але ж мало вдячних серед Моїх рабів!

(Сура «Саба», аяти 12-13)

Аллаг також дарував йому розуміння мови тварин і птахів. Всевишній Аллаг сказав:

Сулейман був спадкоємцем Давуда. Він сказав: «О люди! Ми знаємо мову птахів і нам дано все! Це — очевидна перевага!»

(Сура «ан-Намль», аят 16)

Він (мир йому) дбав про свою армію і паству, яка мандрувала всією землею і з'являлася до нього за його велінням. Всевишній Аллаг сказав:

Перед Сулайманом було зібрано його військо з джинів, людей і птахів. Їх вишикували лавами.

(Сура "ан-Намль", аят 17)

Одного разу Сулейман (мир йому) не знайшов одного із птахів – одуда. Він розлютився на нього і пообіцяв покарати за те, що той був відсутній без поважної причини. Але не минуло багато часу, як одуд повернувся зі звісткою про те, що цариця Савська та її народ звершують багатобожжя. Всевишній Аллаг сказав:

Якось він оглядав птахів і сказав: «Що зі мною? Я не бачу одуда! Чи, можливо, він відсутній? Я скараю його жорстокою карою або заріжу, якщо він не наведе ясного доказу!» Той швидко з'явився і сказав: «Я дізнався про те, чого ти не знаєш! Я прибув до тебе з Саби з правдивою звісткою! Я знайшов там жінку, яка владарює ними! Їй дано все, вона має великий трон! І я побачив, що вона та її народ поклоняються сонцю замість Аллага! Шайтан прикрасив їм вчинки їхні, збив їх зі шляху, і вони не йдуть прямим шляхом. І щоб вони не поклонялись Аллагу, Який виводить усе таємне на небесах і на землі та знає, що ви приховуєте й що відкриваєте. Аллаг! Немає бога, крім Нього, Господа великого трону!»

(Сура "ан-Намль", аяти 20-26)

Всесвітній характер Єдинобожжя

Поклоніння і щирість перед Аллагом є закликом всіх посланців і пророків – починаючи від Адама (мир йому) і закінчуючи останнім пророком і посланцем Мухаммадом (мир йому і благословення Аллага). Всевишній Аллаг сказав:

Ми не відсилали раніше за тебе жодного посланця, не відкривши йому: «Немає бога, крім Мене! Тож поклоняйтеся Мені!»

(Сура "аль-Анбія", аят 25)

Всі посланці були відправлені заради донесення і роз'яснення Єдинобожжя в господстві і Єдинобожжя в поклонінні. Єдинобожжя заслуговує, аби на його шляху завжди витрачали майно і терпіли труднощі. Не тому, що Аллаг має потребу в ньому, адже Він Самодостатній, а тому, що людське життя буде гармонійним і нормальним лише з Єдинобожжям.

Для початку давайте поглянемо на вплив, який справляє Єдинобожжя на людське існування. Як воно впливає на його природну потребу в поклонінні, уявлення про життя та існування взагалі? Це уявлення, з його всеосяжним поглядом, торкається всіх сфер людської життєдіяльності, всіх деталей і потреб, проблем і повертає їх до найважливішого об'єкту поклоніння. Саме у Нього потрібно просити і до Нього звертатися з усіма потребами, тільки на Нього сподіватися і тільки Його боятися, перед Його гнівом потрібно тремтіти і до Його вдоволення слід прагнути. Єдиний об'єкт поклоніння, який створив, володіє і управляє всім.

Людське існування повертається до єдиного кореня, з якого черпаються всі уявлення та поняття, цінності і мірила. Саме у Нього знаходяться відповіді на всі хвилюючі запитання відносно буття і людини.

Людське життя складається з почуттів, поведінки, уявлень і відповідей щодо віровчення та правильного шляху, причин свого існування і походження, питань про життя і смерть, пошуку наділу і збереження здоров'я, питань про мирське і вічне життя. Тому не йди різними шляхами і напрямками, а йди правильним шляхом!

Аллаг пошанував всіх пророків, обравши їх провідниками знань. Він зробив їм велику ласку, огорнувши Своєю любов'ю. Але не дивлячись на все це, вони залишаються людьми, яким не можна поклонятися або присвячувати якісь види поклоніння. Всевишній Аллаг сказав:

Недостойно людині, якій Аллаг дав Писання, мудрість та пророцтво, говорити людям: «Будьте рабами мені, а не Аллагу!» Навпаки, будьте провідниками знань, адже ви навчаєте Писання і вивчаєте його. І не слід цій людині також закликати до того, щоб ангела чи пророка визнавали Господом. Невже вона закликатиме вас до невір'я після того, як ви стали відданими Аллагу?

(Сура «Аль Імран», аяти 79-80)

Нух (мир йому) був першим з посланців після пророка Адама (мир йому). Він жив серед свого народу 950 років, кинувши всі свої зусилля на донесення заклику. Нух (мир йому) спонукав свій народ до Єдинобожжя і поклоніння Єдиному Аллагу, після того, як серед них поширилося багатобожжя. Всевишній Аллаг сказав:

Ми послали Нуха до його народу. Він сказав: «О люди! Поклоняйтесь Аллагу! У вас немає бога, крім Нього! Я боюся, що впаде на вас кара у Великий День!»

(Сура "аль-Араф", аят 59)

Щоразу, коли людство відхилялося від поклоніння Аллагу, до них відправлялися посланці і пророки оновлювати для них їхню релігію і повертати до шляху Єдиногобжжя і щирості. Всевишній Аллаг сказав:

До кожного народу Ми відсилали посланця: «Поклоняйтесь Аллагу та уникайте тагута!» Серед них є ті, кому Аллаг указав прямий шлях, а також ті, які заслужили оману. Ідіть землею та погляньте, який був кінець тих, що заперечували!

(Сура «ан-Нахль», аят 36)

Ібрагім (мир йому), праотець всіх пророків, побачивши, що його народ вчиняє багатобожжя, почав вести з ними диспут про вигадані божества. Він приводив їм різні докази, здатні переконати в хибності їхніх вірувань. Всевишній Аллаг сказав:

Ось Ібрагім сказав своєму батьку Азару: «Невже ти вважаєш ідолів за богів? Я бачу, що ти й твої люди перебувають у справжній омані!» Так Ми показали Ібрагіму царство небес і землі, щоб він був одним із впевнених. Коли його вкрила ніч, він побачив зірку. І сказав: «Це — мій Господь!» А коли та зайшла, він сказав: «Я не люблю того, що зникає!» І коли він побачив місяць, що сховався, то сказав: «Це — мій Господь!» Коли той зайшов, він сказав: «Якщо мій Господь не вкаже мені прямого шляху, то я стану одним із людей, які заблукали!» І коли він побачив сонце, що сходило, то сказав: «Це — мій Господь! Воно більше за

все те!» А коли сонце зайшло, він сказав: «О люди! Я непричетний до того, що ви додаєте Йому як рівних! Я щиро навернувся до Того, Хто створив небеса й землю, і я не є багатобожником!»

(Сура «аль-Анам», аяти 74-79)

Якуб (мир йому), батько всіх синів Ізраїля, щосили намагався зберегти серед них віру Єдинобожжя. На смертному одрі він давав настанову своїм синам. Його найбільшою турботою було збереження поклоніння Єдиному Аллагу. Всевишній Аллаг сказав:

Чи ж ви були свідками того, як підступила до Якуба смерть і як запитав він синів своїх: «Кому ви будете поклонятися після того, як я залишу вас?» Вони сказали: «Ми будемо поклонятися твоєму Богу і Богу твоїх батьків — Ібрагіма, Ісмаїла та Ісхака, Богу Єдиному! І ми — покірні Йому!»

(Сура «аль-Бакара», аят 133)

Пророк Аллага Йусуф (мир йому), після ув'язнення, зазнання болю несправедливості і розлуки з близькими, не забув про Єдинобожжя: він закликав своїх співкамерників. Всевишній Аллаг сказав:

О мої друзі по в'язниці! Кращі різні боги — чи Аллаг, Єдиний, Всепереможний? Ви поклоняєтеся тільки іменам, якими назвали їх ви та ваші батьки. Аллаг не відсилав про них жодного доказу. Але рішення належить тільки Аллагу. Він наказав вам не поклонятися нікому, крім Нього! Така істинна релігія, але ж більшість людей не знають!

(Сура «Йусуф», аяти 39-40)

Одного разу Мусу (мир йому), пророка Аллага, його ж народ попросив зробити для них ідола, якому б вони могли поклонятися. Але Муса (мир йому) пояснив їм справжню сутність божеств, яким поклонялися крім Аллага. Всевишній Аллаг сказав:

Ми переправили синів Ісраїла через море. Вони прийшли до людей, відданих поклонінню своїм ідолам і сказали Мусі: «О Мусо! Зроби нам бога, такого, як у них!» Той відповів: «Воістину, ви — невігласи! Воістину, буде знищено те, в що вірять ці люди. Марне те, що вони роблять!» Він сказав: «Невже я буду шукати для вас іншого бога замість Аллага, коли Він вивищив вас над усіма жителями світів »

(Сура «аль-Араф», аяти 138-140)

Після того як сини Ісраїля збилися з прямого шляху, почали заперечувати шаріат Муси (мир йому) і поклонятися поряд з Аллагом одному з пророків – Узейру, до них був відправлений пророк Іса (мир йому) для того, щоб повернути їх на Істинний шлях. Всевишній Аллаг сказав:

Істинно, невіруючі ті, які говорять: «Воістину, Аллаг — це Месія, син Мар'ям!», але ж казав Месія: «О сини Ісраїла! Поклоняйтеся Аллагу, Господу моєму й Господу вашому!» Воістину, ті, які додають Аллагу рівних — заборонив Аллаг їм сади раю, будуть у пеклі вони! І не буде у несправедливих помічників!

(Сура «аль-Маїда», аят 72)

Останній пророк і посланець Мухаммад (мир йому і благословення Аллага) був відправлений до людей, які забули праведну релігію Єдинобожжя. Вони поклонялися деревам і камінню. Посланець Аллага (мир йому і

благословення Аллага) протягом одинадцяти років закликав їх засвідчити. Він казав їм:

«Скажіть: «Немає божества, гідного поклоніння, крім Аллага» – і ви врятуєтесь».²¹

Їх поклоніння було лише релігійними гаслами. Всі найшляхетніші пророки і послання, величезні зусилля, яких доклали посланці Аллага (мир їм усім), біль і труднощі, з якими стикалися віруючі в усі часи – величезна ціна, яка була заплачена в ім'я того, щоб вивести людство з поклоніння рабам до поклоніння Єдиному Аллагу, як в питаннях мирського, так і вічного життя.

²¹ Ібн Хіббан.

Поява багатобожжя

Від самого початку, починаючи з пророка Адама (мир йому), людство сповідувало релігію вродженої якості (*фітра*) – Єдинобожжя. Багатобожжя почало з'являтися на землі серед народу пророка Нуха (мир йому). Це стало результатом крайнощів у ставленні до праведників і святих. Спочатку його народ встановив ідолів, які нагадували їм про померлих праведників. Через якийсь період, після появи нового покоління, шайтан почав їм нашіптувати. Він говорив: «Ваші батьки звели цих ідолів тому, що в них є благодать, вони займають особливе становище». А згодом люди почали їм поклонятися. Всевишній Аллаг сказав:

І сказали вони: не полишайте богів своїх — не полишайте ні Вадда, ні Сува, ні Ягуса, ні Яука, ні Насра!

(Сура "Нух", аят 23)

Ібн Аббас (хай буде задоволений ним Аллаг), вчений цієї громади і тлумач Корану, сказав: «Іменами цих ідолів звали праведних мужів з народу Нуха. Коли вони померли, сатана навів їх одноплемінникам спорудити ідолів в місцях, де вони часто збиралися, і назвати цих ідолів їхніми іменами. Так вони і зробили, але тоді ніхто ще не поклонявся їм. Коли ж це покоління померло і зникло знання, їм стали поклонятися».²²

Існування в світі багатобожжя, не дивлячись на відмінності між об'єктами поклоніння, є одним з категоричних доказів потреби людства в поклонінні і того, що від самого початку воно сповідувало принцип Єдинобожжя. Але після

²² Аль-Бухарі.

того, як минуло багато часу з моменту приходу пророків і посланців, шайтан почав прикрашати для людей вчинки, які ведуть до багатобожжя. Поклоніння не Аллагу має різні форми:

- **Поклоніння святим і праведникам.**

Подібне відбувалося серед народу Нуха (мир йому). Всевишній Аллаг сказав:

І сказали вони: не полишайте богів своїх — не полишайте ні Вадда, ні Сува, ні Ягуса, ні Яука, ні Насра!

(Сура "Нух", аят 23)

- **Поклоніння камінню, скульптурам і ідолам.**

Подібне практикувалось народом Ібрагіма (мир йому). Всевишній Аллаг сказав язиком Ібрагіма (мир йому):

Але він сказав: «Невже ви поклоняєтесь тому, що самі майструєте» Аллаг створив і вас, і те, що ви робите!

(Сура «ас-Саффат», аяти 95-96)

- **Поклоніння зіркам, сонцю, місяцю і іншим планетам.**

Так вчиняв народ цариці королівства Саба в часи пророка Сулеймана (мир йому). Про це йому повідомив одуд. Всевишній Аллаг сказав:

І я побачив, що вона та її народ поклоняються сонцю замість Аллага! Шайтан прикрасив їм вчинки їхні, збив їх зі шляху, і вони не йдуть прямим шляхом.

(Сура «ан-Намль», аят 24)

- **Покоління людям.**

Подібне відбувалося в народі фараона. Всевишній Аллаг сказав:

Фіраун сказав: «О наближені! Я не знаю для вас іншого бога, крім мене. Гамане, розпали для мене вогонь над глиною та зроби для мене вежу, щоб я міг піднятися до бога Муси. Але я, воістину, думаю, що він — один із брехунів!»

(Сура «аль-Касас», аят 38)

- **Поклоніння тваринам.**

Народ пророка Муси (мир йому) практикував даний вид багатобожжя. Всевишній Аллаг сказав:

Він виплавив їм подобу тільця, яка ще й ревля та сказав: «Оце — ваш Господь і Господь Муси, але він забув Його». Невже вони не бачили, що він не говорить із ними й не може ні завдати їм шкоди, ні принести користі? Справді, Гарун уже говорив їм: «Народе мій! Вас лише спокушають цим! Воістину, ваш Господь — це Милостивий! Ідіть за мною та слухайтеся наказів моїх!» Вони відповіли: «Ми не перестанемо поклонятися йому, поки не повернеться до нас Муса».

(Сура «Та Га», аяти 88-91)

- **Покоління пророкам і посланцям.**

Подібне відбувалося серед заблукалих іудеїв і християн. Всевишній Аллаг сказав:

Сказали юдеї: «Узайр — син Аллага!» Сказали християни: «Месія — син Аллага!» Ці слова з їхніх вуст схожі на слова невіруючих, які жили раніше. Нехай знищить їх Аллаг! Як же вони віддалилися!

(Сура «ат-Тауба», аят 30)

- **Поклоніння деревам.**

Народ пророка Шуйба (мир йому) поклонявся деревам. Всевишній Аллаг сказав:

Жителі аль-Айки вважали посланців брехунами. Ось їхній брат Шуйб сказав їм: «Невже ви не боїтесь? Воістину, я — посланець до вас, який гідний довіри! Бійтесь Аллага й коріться мені!

(Сура «аш-Шуара», аяти 176-179)

• **Поклоніння ідолам і скульптурам.**

Подібне відбувалося серед арабів-багатобожників. Всевишній Аллаг сказав:

Чи ж бачили ви аль-Лат та аль-Уззу? І ще цю, третю з них — Манат? Невже вам — чоловіки, а Йому — жінки? Такий розподіл був би несправедливим! Вони — ніщо інше, як імена, вигадані вами та вашими батьками. Аллаг не відсилав про них жодного доказу! Вони йдуть лише за здогадками і тим, чого прагнуть душі, тоді як прямий шлях від Господа вже прийшов до них!

(Сура «ан-Наджм», аяти 19-23)

Отже, причиною відхилення всіх народів від Єдинобожжя і впадання в багатобожжя було надмірне звеличення праведників. Ці народи почали створювати скульптури і статуї, щоб звеличити і не забути про гідних з-поміж них. Посланець Аллага (мир йому і благословення Аллага) пояснив Умм Хабіб і Умм Саямі, коли ті запитали про церкву, яку побачили в Ефіопії. У ній були зображення. Пророк (мир йому і благословення Аллага) їм відповів:

“Воістину, коли помирав хтось із праведних людей, вони будували над його могилою місце для поклоніння, а потім

поміщали його зображення. Воістину, вони найгірші творіння перед Аллагом в Судний День!»²³

Причини появи поклоніння не Аллагу

Всевишній Аллаг пояснив, що знання можна отримати як шляхом передачі, так і шляхом органів чуття та усвідомлення розумом. За допомогою цих шляхів люди дізнаються про те, що відбувається навколо них. Всевишній Аллаг сказав:

Аллаг вивів вас із утроб матерів ваших. Ви не знали нічого, а Він дарував вам слух, зір і серця. Можливо, ви будете вдячні!

(Сура "ан-Нахль", аят 78)

Через ці «вікна» людина черпає знання, чує і бачить, розмірковує і замислюється над вірою в свого Творця. Всевишній Аллаг сказав:

Скажи: «Погляньте на те, що на небесах і на землі!» Але знамення та перестороги не допомагають тим людям, які не увірували!

(Сура «Йунус», аят 101)

Якщо людина поміркує над тим, як її створено; над тими чуттями і органами, якими вона наділена; над тими здібностями і знаннями, то неодмінно збагне, що все це – від Аллага. Таким чином, людина прийде до розуміння чудес, які вказують на єдність Творця. Ніхто, крім Аллага, не здатний на створення чогось подібного: ані малого, ані

²³ Муслім.

великого. Як людина чує? Як вона розуміє? Як бачить і відчуває?

Як людина розпізнає світло і оточуючі її форми? Що таке серце? Як вона розуміє навколишній світ? Як вона сприймає смисли, цінності та почуття? Усвідомлення сутності органів чуттів, закладених в людину, вже саме по собі диво! А що ж казати про їх впорядкованість, яка гармонує з усім Всесвітом? Якщо подібна збалансованість хоча б трохи буде порушена, то це неминуче призведе до втрати зв'язку між Всесвітом і природою людини. В результаті цього, вона не зможе чути звуки і бачити промені світла! Але Всемогутній Управитель гармонійно змішав природу людини з природою Всесвіту і міцно закріпив цей зв'язок. Ось тільки людина не цінує цієї милості. Мало ж вони вдячні! Подяка починається з пізнання Дарувальника милості, звеличення Його атрибутів, а потім – поклоніння Йому Єдиному. Про Його єдність свідчать всі Його творіння!

Тому більшість коранічних аятів звертаються до людини через ці «вікна». Аяти спонукають її до роздумів над тим, до чого можна прийти за допомогою цих «вікон». Велич творінь, які оточують людину в цьому Всесвіті, підтверджує, що вони не створили самі себе і не з'явилися внаслідок випадковості. Всевишній Аллаг сказав:

Чи ж вони просто собі з'явилися із нічого Чи, може, вони самі — творці? Чи це вони створили небеса та землю? Та ж ні, не впевнені вони!

(Сура «ат-Тур», аяти 35-36)

Іноді аяти звертаються до наділених розумом, які шукають істину. Вони спираються на відчутний світ для того, щоб довести існування Аллага, Який створив їх. Вони знають,

що у кожного створеного є творець, а у кожної причини є першопричина. Всевишній Аллаг сказав:

Воістину, у створенні небес і землі, у розрізненні дня та ночі, у кораблі, що пливе морем, маючи в собі те, що приносить користь людям; у воді, яку Аллаг зіслав із неба та якою оживив землю після смерті її, розселивши там різних тварин; у зміні вітрів, у покірній хмарі, яка висить між небом і землею, в усьому цьому — знамення для людей, які розуміють!

(Сура "аль-Бакара", аят 164)

Іноді коранічні аяти спонукають і наказують глибоко роздумувати над очевидними знаменнями Аллага в цьому Всесвіті. Всевишній Аллаг сказав:

Серед Його знамень — те, що Він створив вас із праху. Після цього ви стали людьми й розселяєтесь. Серед Його знамень — те, що Він створив вам дружин із вас самих, щоб ви знаходили в них спокій, і встановив між вами любов і милосердя. Воістину, в цьому — знамення для людей, які думають! Серед Його знамень — створення небес і землі, а також відмінності між мовами й кольорами. Воістину, в цьому — знамення для жителів світів! Серед Його знамень — ваш сон уночі та вдень, а також пошуки Його милості. Воістину, в цьому — знамення для людей, які здатні слухати! Серед Його знамень — те, що Він показує вам блискавку, щоб викликати страх і надію, а також проливає з неба воду, щоб оживити нею землю після її смерті. Воістину, в цьому — знамення для людей, які розуміють! Серед Його знамень — те, що небо та земля тримаються за Його наказом. Щойно Він покличе вас, ви одразу вийдете з землі.

(Сура «ар-Рум», аяти 20-25)

Іноді аяти спонукають поміркувати над тим, що оточує людину. Всевишній Аллаг сказав:

Скажи: «Погляньте на те, що на небесах і на землі!» Але знамення та перестороги не допомагають тим людям, які не увірували!

(Сура "Йунус", аят 101)

Іноді коранічні аяти спонукають глибоко роздумувати над тим, що веде до пізнання. Всевишній Аллаг сказав:

Він створив небеса без підпори, яку б ви могли бачити, та поставив на землі непохитні гори, щоб вона не хиталася разом із вами, й заселив її всілякими тваринами. Ми пролили з неба воду й зростили всілякі добрі рослини. Це все — творіння Аллага! Тож покажіть мені, що створили ті, кому ви поклоняєтесь замість Нього. Але нечестивці перебувають у явній омані!

(Сура «Лукман», аяти 10-11)

Іноді аяти спонукають прислухатися до того, що говориться, а вже після цього думати, виносячи найправильніше і найкраще зі сказаного. Всевишній Аллаг сказав:

Він — Той, Хто створив ніч, щоб відпочивали ви, а день — щоб ви бачили. Воістину, в цьому — знамення для людей, які чують!

(Сура «Йунус», аят 67)

Іноді коранічні аяти спонукають робити висновки з навколишнього світу, жити в гармонії з ним і отримувати користь від нього. Всевишній Аллаг сказав:

Воістину, в худобі для вас — повчальний приклад. Ми даємо вам пити те, що в їхніх черевах між перетравленою їжею та кров'ю — чисте молоко, приємне для того, хто його п'є.

(Сура «ан-Нахль», аят 66)

Всевишній Аллаг сказав:

Ми відіслали вітри, які запліднюють, і пролили з неба воду, якою вас напуваємо. Але ви не можете її зберегти!

(Сура «аль-Хіджр», аят 22)

Всевишній Аллаг сказав:

Він створив дві водойми поряд, що не зливаються в одну! Між ними — перепона, щоб не виходили вони з берегів. То які з Господніх благ ви заперечуєте?

(Сура «ар-Рахман», аяти 19-21)

Всевишній Аллаг сказав:

Є на землі суміжні ділянки, виноградні сади, посіви, а також пальми – ті, які ростуть із одного кореня й ті, які ростуть із різних коренів. Зрошуються вони тією самою водою, але Ми робимо одні з них кращими за смаком, ніж інші. Воістину, в цьому знамення для людей, які розуміють!

(Сура «ар-Рад», аят 4)

Але де ж розуміючі, які отримують від цього користь?! Саме тому Аллаг в Священному Корані засудив тих, хто не використовує ці «шляхи» – слух, зір і серце – для глибокого роздуму. Аллаг назвав сліпими, глухими і німими тих, кому Він дарував всі ці «шляхи» для пізнання істини, а вони нехтують ними. Всевишній Аллаг сказав:

Ми створили для пекла багато джинів і людей. Вони мають серця, якими не розуміють, мають очі, якими не бачать, мають вуха, якими нечують. Вони подібні до худоби, але перебувають у ще більшій омані. Вони — невігласи!

(Сура «аль-Араф», аят 179)

У Священному Корані згадані головні причини поширення поклоніння не Аллагу, аби Його праведні раби остерігалися потрапляння в них.

1. Сліпе слідування за своїми пращурами.

Сліпе і мовчазне слідування своїм пращурам в питаннях поклоніння і звичаїв, які суперечать здоровому глузду і вродженій людській якості. Аллаг засудив тих, хто сліпо слідує і не використовує свої розумові та фізичні здібності для пошуку істини. Всевишній Аллаг сказав:

Коли говорять їм: «Прийдіть до того, що зіслав Аллаг, і до Посланця», вони говорять: «Достатньо для нас того, з чим знайшли ми батьків наших». А якщо батьки їхні не розуміли нічого й не йшли прямим шляхом?

(Сура «аль-Маїда», аят 104)

2. Сліпа покора релігійним діячам, які вводять людей в оману.

Всевишній Аллаг сказав:

Вони беруть собі за Господа, крім Аллага, своїх учених, ченців і Месію, сина Мар'ям. Але ж їм наказували поклонятися Єдиному Богу! Немає бога, крім Нього! Пречистий Він від того, що додають Йому!

(Сура «ат-Тауба», аят 31)

Підкорятися необхідно в дозволених питаннях. Істина не пізнається більшістю або окремо взятими особистостями, але її можна пізнати за допомогою доказів. Всевишній Аллаг сказав:

Якщо ти коритимешся більшості тих, хто на землі, то вони зіб'ють тебе зі шляху Аллага. Вони йдуть за припущенням та займаються вигадками!

(Сура "аль-Анам", аят 116)

3. Сліпа покора правителям, ватажкам і керманичам.

Сліпа покора правителям заради отримання мирських насолод, майна або керівних посад. Всевишній Аллаг сказав:

Воістину, Аллаг прокляв невіруючих і приготував для них полум'я, де вони будуть довіку! Не знайдуть вони ні покровителя, ні помічника! Того Дня їхні обличчя повертатимуться у вогні. Вони говоритимуть: «Якби ж ми корилися Аллагу та Посланцю!» Вони скажуть: «Господи наш! Ми корилися нашим вождям і старійшинам! Вони збили нас зі шляху! Господи наш! Даруй їм подвійну кару та прокляни їх великим прокляттям!»

(Сура «аль-Ахзаб», аяти 64-68)

4. Слідування за пристрастями.

Шайтан прикрашає для людини пристрасті і сіє в її серці жагу до них. Він хитрістю спонукає людину задовольняти свої пристрасті і потреби. Щоб досягти бажаного, він намагається показати докази в іншому світлі, аби людина не керувалася знаннями та розумом. Всевишній Аллаг сказав:

А якщо вони не дадуть тобі відповіді, то знай, що вони лише йдуть за своїми пристрастями. А хто заблукав сильніше за того, хто йде за своїми пристрастями без жодного дороговказу від Аллага? Воістину, Аллаг не веде прямим шляхом несправедливих людей!

(Сура «аль-Касас», аят 50)

5. Гординя та омана.

Багато людей знають справжнє значення і смисл знамень Аллага у цьому Всесвіті, але гординя та омана заважає їм повірити в їх Творця. Так вчинив Фараон з Мусою (мир йому), коли той закликав його до поклоніння Аллагу. Всевишній Аллаг сказав:

Фіраун сказав: «А що таке Господь світів?» Муса відповів: «Господь небес, землі й того, що між ними, якщо ви впевнені!» Тоді Фіраун сказав тим, хто був поруч: «Ви чуєте?!» Муса сказав: «Ваш Господь і Господь ваших прабатьків!» Фіраун сказав: «Воістину, посланець, якого послано до вас — божевільний!» Муса сказав: «Господь сходу, заходу й того, що між ними, якщо ви розумієте!» Фіраун сказав: «Якщо ти поклонятимешся замість мене іншому богу, я кину тебе до в'язниці!»

(Сура «аш-Шуара», аяти 23-29)

У моменти слабкості і труднощів гординя та омана швидко зникають. Саме так сталося і з Фараоном, коли над ним піднялися хвилі і почалася передсмертна агонія. У той момент він повернувся до своєї вродженої якості і визнав існування Аллага, але було вже пізно. Всевишній Аллаг сказав:

Тож Ми переправили синів Ізраїла через море, але Фіраун і його військо рушили слідом за ними — з

ненавистю й ворожістю. І коли Фіраун став потопати, то вигукнув: «Я увірував, що немає бога, крім Того, в Якого увірували сини Ісраїла. І я — один із відданих Йому!» Тільки тепер! А перед цим ти чинив непослух і був одним із тих, які поширюють безчестя на землі! Тому сьогодні Ми рятуємо твоє тіло, щоб ти був знаменням для наступних поколінь! Воістину, багато людей нехтують Нашими знаменнями!

(Сура «Йунус», аяти 90-92)

Іноді люди відмовляються від поклоніння Аллагу через своє завзяття. Вони відкидають істину і заперечують існування Аллага, ще більше занурюючись у своє невігластво. Всевишній Аллаг сказав:

Впевнені в їхній правдивості, вони все ж заперечили їх — несправедливо й зверхньо! Поглянь, яким був кінець нечестивих!

(Сура «ан-Намль», аят 14)

6. Особиста вигода.

Іноді власні вигоди стають причиною поневолення людей і їх поклоніння комусь іншому, окрім Аллага. Це можуть бути громадські, релігійні, політичні або матеріальні інтереси. Ченці і священники могил та мавзолеїв тому підтвердження. Всевишній Аллаг сказав:

О ви, які увірували! Воістину, багато хто з учених і ченців неправедно пожирає майно людей і збиває їх зі шляху Аллага. А щодо тих, які накопичують золото й срібло та не жертвують його на шляху Аллага, то сповісти їм добру звістку про болісну кару!

(Сура «ат-Тауба», аят 34)

7. Розкіш і забуття милостей Творця.

Заможні і багаті люди поклоняються не Аллагу через побоювання за своє багатство. Адже поклоніння Аллагу може привести до втрати матеріальних насолод, які вони отримали шляхом утиску інших людей: незаконне заволодіння майном, лихварство, монополія, обман тощо. Всевишній Аллаг сказав:

До якого б селища Ми не посилали застерігача, його зманіжені розкошами жителі говорили: «Воістину, ми не віруємо в те, з чим вас послано!»

(Сура «Саба», аят 34)

8. Невігластво.

Одним з головних ворогів людства є невігластво. Воно підштовхує людей до омани і зваби. Люди йдуть за ним, наче вівці. Невігластво з легкістю приводить їх до поклоніння не Аллагу. Всевишній Аллаг сказав:

Скажи: «Невже ви наказуєте мені поклонятися замість Аллага комусь іншому, о ви, невігласи!»

(Сура «аз-Зумар», аят 64)

9. Інтелектуальний застій.

Людина не замислюється над знаменнями Аллага, над навколишнім світом, який вказує на правильний шлях і здатний уберегти, з дозволу Аллага, від омани і помилок. Всевишній Аллаг сказав:

Воістину, бояться Аллага серед Його рабів тільки наділені знанням! Воістину, Аллаг — Всемогутній, Прощаючий!

(Сура «аль-Фатир», аят 28)

10. Вороги людства з числа колонізаторів.

Колонізатори і поневолювачі здавна п'ють кров людей, поширюючи культуру поклоніння не Аллагу. Так вони найлегше досягають своєї мети і втілюють свої інтереси. Колонізатори одурманюють народ жрецькими гаслами, віддаляючи їх від дійсності і реальних вчинків. Вони змушують людей жити в атмосфері вигадок і домислів. Всевишній Аллаг сказав:

Старшина народу Фірауна сказала: «Невже ти дозволиш Мусі та його народу поширювати безчестя на землі й зректися тебе й твоїх богів». Той відповів: «Ми будемо вбивати синів їхніх і залишати в живих жінок їхніх. Ми маємо владу над ними!»

(Сура «аль-Араф», аят 127)

У наш час деякі люди практикують відсталість і закликають повернутися до періоду невігластва. Це простежується в наступному: ведеться заклик до атеїзму і заперечення існування Аллага, що є вкрай зухвалим невіглаством в питанні віровчення та уявлення про буття взагалі. До цього закликають комуністи.

Іноді заклик спрямований на визнання спотвореного сприйняття Аллага, відхилення в питаннях поклоніння, релігійної практики і покорі. До цього закликають ідолопоклонники на кшталт індуїстів.

Деколи заклик спрямований на правильне визнання існування Аллага і виконання релігійних обрядів, але, разом з цим, спостерігається небезпечне відхилення в тлумаченні свідоцтва, що немає божества, гідного поклоніння, крім Аллага, і що Мухаммад – Посланець Аллага. Таке відхилення є багатобожжям в поклонінні, сповідуванні і покорі. Сюди відноситься невігластво тих, хто називає себе мусульманином, будучи переконаним, що

прийняли іслам, вимовивши формулу ісламського свідoctва. Але, разом з цим, вони коряться і поклоняються комусь ще, крім Аллага!

Небезпека поклоніння не Аллагу

Будь-які гріхи і непослух рабів Аллага можуть бути прощені, за Його бажанням. Всевишній сказав:

Скажи: «О раби Мої, які порушили межі на шкоду собі! Не втрачайте надії на милість Аллага! Воістину, Аллаг прощає всі гріхи, адже Він — Прощаючий, Милоседний!»

(Сура "аз-Зумар", аят 53)

Всі гріхи, крім багатобожжя, яке є найнебезпечнішим гріхом. Немає прощення і милості до того, хто його вчинив і помер без каяття. Всевишній Аллаг сказав:

Воістину, Аллаг не прощає, коли Йому додають рівних, але прощає все, окрім цього, тому, кому побажає! І хто додає Аллагу рівних, той заблукав у глибокій омані!

(Сура "ан-Ніса", аят 116)

Якими б важкими не були гріхи і як би низько не впав той, хто їх скоїв, якщо він зустріне Аллага єдиногобожником, то побачить Його Прощаючим та Милосердним. Всевишній так сказав про Себе в священному хадісі:

“Хто зробить добру справу, за це йому буде віддано десятикратно, і Я ще додам нагороди! Хто ж вчинить щось зле, то за це йому буде в нагороду таке ж покарання, або ж Я прощу його. Хто скоїть таку кількість гріхів, що заповнять вони собою мало не всю землю, але зустріне

Мене єдинобожником, то Я обов'язково дам йому прощення, яке вкриє собою всі ці гріхи”.²⁴

Тому, хто вчинив гріх багатобожжя і помер на цьому, не допоможе заступництво його добрих справ, як багато їх би не було. Всевишній Аллаг сказав:

Ми займемося вчинками, які вони робили та перетворимо їх на розвіяний пил!

(Сура "аль-Фуркан", аят 23)

Для того, хто помер багатобожником, Рай буде забороненим і він вічно перебуватиме у Вогні. Всевишній Аллаг сказав:

Воістину, ті з людей Писання й багатобожників, які не увірували, опиняться у вогні гесни, де будуть вічно. Вони — найгірші з творінь.

(Сура "аль-Бейїна", аят 6)

Якщо людина уважно подивиться на сьогоднішній світ з його поклонінням не Аллагу, то це змусить її зупинитися в розгубленості. Вона помітить, що багато людей, яким даровані знання, присвячують своє поклоніння таким самим створінням, як і вони самі. Християни заявляють, що Месія – син Аллага, а іудеї заявляють, що Узейр – син Аллага. Всевишній Аллаг сказав:

Сказали юдеї: «Узейр — син Аллага!» Сказали християни: «Месія — син Аллага!». Ці слова з їхніх вуст схожі на слова невіруючих, які жили раніше. Нехай знищить їх Аллаг! Як же вони віддалилися! Вони беруть собі за Господа, крім Аллага, своїх учених, ченців і Месію, сина Мар'ям. Але ж їм наказували

²⁴ Муслім.

**поклонятися Єдиному Богу! Немає бога, крім Нього!
Пречистий Він від того, що додають Йому!**

(Сура "ат-Тауба", аяти 30-31)

Інші ж люди поклоняються і звеличують дерева, каміння та тварин. Більш того, серед них є ті, хто називають себе мусульманами, а самі поклоняються і звертаються до померлих пророків або праведників, будучи переконаними в їх силі і здатності звершувати те, на що спроможний тільки Аллаг. Такі люди просять у них допомоги, вирішення своїх потреб і складних ситуацій, зцілення хворих, народження дитини. Вони здійснюють ритуальні обходи навколо їхніх могил, просять у них благословення, зрізають заради них жертовних тварин та вірять, що ті здатні принести користь і вберегти від зла. Всевишній Аллаг сказав:

Хто ж заблукав сильніше, ніж той, хто кличе замість Аллага тих, які не дадуть йому відповіді аж до Дня Воскресіння та й не знають про його заклики?!

(Сура "аль-Ахкаф", аят 5)

Тому іслам забороняє все, що може привести до багатобожжя: амулети, обереги, перстні, які вдягають на тіло нібито для вбереження від пристріту та різні речі, які чіпляють в оселях для таких цілей. Також до цього належить переконання, що зірки і планети впливають на наше життя. Все зазначене є забороненим, адже відкриває двері багатобожжю. Тим самим іслам перегороджує всі шляхи покладання сподівань не на Аллага. Всевишній Аллаг сказав:

Якщо ти запитаєш у них, хто створив небеса й землю, то вони неодмінно скажуть: «Аллаг!» Скажи: «Чи ви бачили тих, кого закликаєте замість Аллага? Якщо

Аллаг побажає вразити мене лихом, то хіба зможуть вони відвернути Його лихо? А якщо Він побажає мені милості, то хіба зможуть вони втримати Його милість» Скажи: «Достатньо мені Аллага. На Нього нехай покладаються ті, хто покладається!»

(Сура "аз-Зумар", аят 38)

Сутність того, чому поклоняються крім Аллага

Навіть якщо усі божества і ті, хто їм поклоняються замість Аллага, зберуться разом, то не зможуть створити навіть муху або атом, не кажучи вже про те, щоб управляти Всесвітом, приносити користь чи оберігати від зла. Це уявлення є викликом, котрий буде існувати аж до Судного дня. Всевишній Аллаг сказав:

О люди! Ось притча, послухайте її! Воістину, ті, до кого ви звертаєтеся замість Аллага, не створять навіть мухи, якщо й усі зберуться разом! А коли муха відбере у них щось, то вони не зможуть забрати цього в неї! Слабкий той, хто просить, і той, у кого просять!

(Сура «аль-Хаджж», аят 73)

У багатьох коранічних аятах пояснюється суть і небезпека лжебожеств, адже люди, які їм поклоняються вдають, що ті володіють їх долею, можуть їм допомогти, подовжити життя або наділити здоров'ям. Та ми поставимо запитання, які змусять їх задуматися над тим невіглаством, в якому вони перебувають. Наскільки великою є різниця між Творцем і створіннями? Наскільки великою є різниця між Творцем, Який володіє всім, і слабкими створіннями, лжебогами, віра в яких заснована на вигадках і забобонах?

Жителі Аравійського півострова до появи ісламу створювали ідолів з чого тільки можна. Іноді ідолів робили з фініків. Коли ж людину охоплював голод, вона просто з'їдала свого ідола. Один із сподвижників, Абу Раджа аль-Утаріді (хай буде вдоволений ним Аллаг) розповідав: «До появи ісламу ми поклонялися камінню. Якщо ми знаходили кращий камінь, то викидали попередній і брали собі в

якості ідола новий. Якщо ми не могли знайти камінь, то брали звичайну землю, приводили вівцю, доїли її і проливали молоко на цю землю, а після звершували навколо неї ритуальний обхід».²⁵

Для тих, хто має здоровий глузд і серце, стане очевидною омана і вони виправлять своє віровчення, щойно пізнають істину. Один із сподвижників, Рашид ібн Абд Раббіг ас-Сулямі (хай буде вдоволений ним Аллаг), перш, ніж прийняв іслам, зазвичай відправлявся до свого ідола, щоб поклонитися, звернутися до нього і попросити допомоги у вирішенні своїх справ. Коли ж він прийшов, то побачив лиса, який мочився на голову цього ідола. Тоді Рашид здивовано зупинився. Йому стало зле. Але він зрозумів свою легковажність і хибність переконань. А потім вимовив відомі рядки, в яких насміхався над об'єктом свого поклоніння:

Що це за божество, на голову якого мочиться два лиси?

Принижений той, на кого помочився лис.

Якби він був богом, то не допустив би цього.

Тому немає блага від божества, яке саме має потребу.

Я не причетний до всіх ідолів на землі

*І увірував в Аллага, Який сильніший за всіх!*²⁶

Здоровий глузд і вроджена якість відразу ж повертають людину до істини, щойно вона дізнається про неї. Безліч

²⁵ Аль-Бухарі.

²⁶ Це повідомлення навів Ібн Ну'ейм, а також ас-Суюті в «аль-Хасаіс аль-Кубра». Також воно згадується в «ас-Сіра ан-Набавія» Ібн Касіра; «Далаяль ан-Нубувва» Абу Ну'ейм аль-Асбахані; «Субуль аль-Гуда ва ар-Рашад» та в «Сіра Хайр аль-Ібад» Мухаммад ібн Йусуф ас-Саліхі аш-Шамі.

коранічних аятів звертаються до наділених розумом і наказують роздумувати над сутністю лжебожеств, яким поклоняються замість Аллага. Це допомагає звільнитися від невігластва, домислів та прийти до абсолютної істини – поклоніння Єдиному Аллагу. Коранічні аяти звертаються до тих, хто поклоняється замість Аллага іншим божествам, пояснюючи їх неспроможність і слабкість. Лжебожества не здатні допомогти навіть самим собі, не кажучи вже про допомогу людям, які поклоняються їм і приписують якості, притаманні тільки Істинному Богу? Вкрай нерозумно поклонятися тому, хто не в силах допомогти тобі, вберегти від зла; хто не може дарувати тобі життя, забрати його та воскресити. Всевишній Аллаг сказав:

Невже вони будуть додавати Йому рівними тих, які нічого не творять і створені самі? Вони не здатні допомогти їм і не можуть допомогти навіть собі!

Якщо ви покличете їх на прямий шлях, то вони не підуть за вами. Байдуже, будете ви кликати їх чи будете мовчати.

Воістину, ті, кого ви кличете замість Аллага — раби, подібні до вас. Тож покличте їх, нехай вони дадуть вам відповідь, якщо ви говорите правду! Чи є в них ноги, якими ходять вони? Чи є в них руки, якими щось беруть? Чи є в них очі, якими вони бачать? Чи є в них вуха, якими чують вони? Скажи: «Кличте своїх ідолів, а тоді хитруйте проти мене й не давайте мені відстрочки! Воістину, мій Покровитель — Аллаг, Який зіслав Писання. Він захищає праведників!» Ті, кого ви кличете замість Аллага, не здатні допомогти вам і не можуть допомогти навіть собі! Якщо ви покличете їх на прямий шлях, то вони не почують. Бачиш ти, що вони дивляться на тебе, але не бачать!

(Сура «аль-Араф», аяти 191-198)

Наведені аяти закликають людей, які мають здорову вроджену природу (*фiтра*), помiркувати над царством небес i землi, а також над тим, що Аллаг створив мiж ними. Тварини, якi нас оточують, переконують здоровий глузд в обов'язковостi поклонiння Тому, Хто їх створив i нiкому iншому. Всевишнiй Аллаг сказав:

Скажи: «Хвала Аллагу! Мир Його обраним рабам! Аллаг кращий чи тi, кому вони поклоняються замість Нього?» Хто створив небеса i землю та пролив вам iз неба воду? Нею Ми вирощуємо прекраснi сади. Ви б не спромоглися виростити там дерев. То чи є крiм Аллага iнший бог? Та ж нi, але вони — люди, якi відхиляються. Хто зробив землю житлом, створив з її трiщин рiки, поставив на нiй мiцнi гори та встановив перепону мiж двома водоймами? То чи є крiм Аллага iнший бог? Та ж нi, бiльшiсть iз них не знає. Хто вiдповiдає на благання нужденного, коли той кличе Його, Хто вiдвертає зло й робить вас намісниками на землi? То чи є крiм Аллага iнший бог? Мало ви замислюєтесь! Хто вказує вам шлях у темряві сушi й моря? Хто вiдсилає вiтри добрими вiсниками Своєї милостi? То чи є крiм Аллага iнший бог? Вiн вищий вiд того, що ви додаєте Йому в поклонiннi! Хто створює творiння вперше, а потiм повторює його? Хто дарує вам надiл iз небес i землi? То чи є крiм Аллага iнший бог? Скажи: «Наведiть ваш доказ, якщо ви правдивi!» Скажи: «Нiхто на небесах i на землi не знає потаємного, крiм Аллага! Вони навiть не знають, коли воскреснуть!»

(Сура «ан-Намль», аяти 59-65)

Аяти Корану пояснюють, що сутнiсть тих, кому поклоняються замість Аллага, буває двох видiв:

Вид перший: сутність тих, кому поклоняються замість Аллага, в мирському житті:

Коранічні аяти заперечують, що атрибути досконалості, які властиві тільки Істинному Богу, можуть бути притаманні комусь ще. Це заперечення побудоване на логічному порівнянні.

- Всевишній Аллаг знає про кожну річ. Всевишній Аллаг сказав:

Ті, які не вірують, говорять: «Час не прийде до нас!» Скажи: «Ні, клянуся моїм Господом, Знаючим потаємне, — він неодмінно прийде до вас!» Ні на небесах, ні на землі не сховається від Нього нічого, навіть вагою в порошок, й менше чи більше за це. Це все — в ясному Писанні.

(Сура «Саба», аят 3)

Всі ці об'єкти поклоніння не володіють знанням і не відають про потреби людей. Всевишній Аллаг сказав:

Воістину, ті, кого ви кличете замість Аллага — раби, подібні до вас. Тож покличте їх, нехай вони дадуть вам відповідь, якщо ви говорите правду!

(Сура «аль-Араф», аят 194)

- Всевишній Аллаг здатний на кожну річ. Його ніщо не може втомити ані на небесах, ані на землі. В Його Руках зосереджене все благо і шкода. Всевишній Аллаг сказав:

Хіба вони не бачать, що Аллаг, Який створив небеса й землю, здатний створити подібне до них? Він установив для них строк, у якому немає сумніву, але нечестивці заперечують усе, крім невір'я.

(Сура "аль-Ісра", аят 99)

Всі, кому поклоняються замість Аллага, ні на що не спроможні і ні чим не володіють. Вони не можуть принести користь навіть самим собі, не кажучи вже про інших. Також вони не здатні вберегти від зла ані себе, ані інших. Всевишній Аллаг сказав:

Скажи: «Невже поклоняєтесь ви окрім Аллага тому, що не має влади принести вам ні шкоди, ні користі? Він, Аллаг — Всечуючий, Всезнаючий!»

(Сура «аль-Маїда», аят 76)

- Аллагу належить абсолютна влада над усім: над небесами і землею. Всевишній Аллаг сказав:

Аллагу належить влада над небесами й землею; у той День, коли прийде час, прихильники неправди втратять усе!

(Сура "аль-Джасія", аят 27)

Всі ті, кому поклоняються крім Аллага, нічим не володіють. Навпаки, Аллаг тримає владу над ними. Всевишній Аллаг сказав:

Скажи: «Покличте тих, кого ви вигадали замість Аллага!» Вони не мають влади навіть над порошинкою, ні на небесах, ні на землі. Вони не мають там жодної частки, і немає в Нього помічників серед них!

(Сура "Саба", аят 22)

- Аллаг – Творець усього. Він створив все з нічого. Всевишній Аллаг сказав:

Такий Аллаг, ваш Господь. Немає бога, крім Нього, Творця кожної речі. Тож поклоняйтеся Йому! Він — Опікун кожної речі!

(Сура "аль-Анам", аят 102)

Ті, кому поклоняються крім Аллага, не в силах створити навіть порошок! Всевишній Аллаг сказав:

Скажи: «Чи може хтось із ваших ідолів почати творіння, а потім його повторити?» Скажи: «Аллаг починає творіння, а потім його повторює!» Як же ви віддалилися!

(Сура "Йунус", аят 34)

Кому поклоняються крім Аллага, самі знаходяться під владою і не можуть кимось або чимось керувати. Всевишній Аллаг сказав:

Воістину, кожен із тих, хто на небесах і на землі, постане перед Аллагом лише як раб.

(Сура "Мар'ям", аят 93)

- Аллаг благословляє наділом і володіє могутністю. Він дарує наділ, кому забажає. Аллаг відповідає за наділ всіх створінь. Він сповістим їм про шляхи пошуку цього блага. Всевишній Аллаг сказав:

Скільки тварин не здатні зробити собі запасів! Аллаг наділяє їх і вас! Він — Всечуючий, Всезнаючий!

(Сура «аль-Анкабут», аят 60)

Ті, кому поклоняються замість Аллага, не здатні ані наділити когось наділом, ані перешкодити цьому. Всевишній Аллаг сказав:

Запитай: «Хто наділяє вас із неба й землі? Хто владний над слухом і зором? Хто виводить живе з мертвого, а мертве з живого? Хто керує подіями?» Вони скажуть: «Аллаг!» Запитай: «Чому ж ви не боїтесь Його?»

(Сура «Йунус», аят 31)

- Аллаг – Живий, Йому властиве справжнє життя. Він ніколи не помре. Адже Він є Творцем смерті. Він – Вічносуущий: у Нього немає ані початку, ані кінця. Немає нікого, хто б допомагав Йому управляти творіннями. Вони ж не можуть жити без Нього. Всевишній Аллаг сказав:

Він — Живий, немає бога, крім Нього! Кличте Його, щиро сповідуючи свою релігію перед Ним! Хвала Аллагу, Господу світів!

(Сура «Гафір», аят 65)

Всіх, кому поклоняються крім Аллага, спіткає те ж саме, що й інших створінь: вони помирають, зникають, у них є початок і кінець, вони не здатні існувати самі по собі. А що вже говорити про вдоволення потреб інших творінь? Ті, кому поклоняються замість Аллага, не знають, що з ними станеться, тож як вони можуть знати про те, що станеться з іншими? Всевишній Аллаг сказав:

І не звертайся до іншого бога замість Аллага, адже немає бога, крім Нього! Кожна річ загине, крім Його лику! Йому належать рішення, й до Нього повернення!

(Сура «аль-Касас», аят 88)

- Всевишній Аллаг оживляє, кого забажає зі Своїх творінь, аби воно прожило стільки, скільки Він звелів. Аллаг умертвляє, кого забажає зі Своїх творінь. Смерть може наступити відразу ж після народження або в дитинстві. Всевишній Аллаг сказав:

Воістину, Аллагу належить влада над небесами й землею. Він дарує життя й смерть. Немає у вас, окрім Аллага, ні захисника, ні помічника!

(Сура «ат-Тауба», аят 116)

Кому поклоняються крім Аллага, не можуть зробити нічого подібного. Ніхто з них не має влади над смертю. Всевишній Аллаг сказав:

Замість Нього вони беруть собі богами тих, які нічого не творять, але створені самі; тих, які не мають влади завдати собі шкоди чи принести користь; тих, які не мають влади ні над смертю, ні над життям, ні над воскресінням!

(Сура «аль-Фуркан», аят 3)

- Аллаг благословляє всі Свої створіння наділом: як видимих з них, так і невидимих; людей, тварин, птахів, комах тощо. Всевишній Аллаг сказав:

Воістину, Аллаг — Наділяючий, Володар Могутності!

(Сура "аз-Заріят", аят 58)

Кому поклоняються замість Аллага, не можуть прогородувати самих себе. А що тоді говорити про когось іншого? Всевишній Аллаг сказав:

Замість Аллага ви поклоняєтесь ідолам та вигадуете неправду. Воістину, ті, кому ви поклоняєтесь замість Аллага, не здатні дати вам наділ. Шукайте свій наділ в Аллага, поклоняйтесь Йому й дякуйте Йому! До Нього ви повернетесь!»

(Сура «аль-Анкабут», аят 17)

- Аллаг чує і бачить. Він чує благання і відповідає на них. Він допомагає у вирішенні потреб, полегшенні ситуацій і зцілює хворих. Всевишній Аллаг сказав:

Хто відповідає на благання нужденного, коли той кличе Його, Хто відвертає зло й робить вас намісниками на

землі? То чи є крім Аллага інший бог? Мало ви замислюєтесь!

(Сура «ан-Намль», аят 62)

Ті, кому поклоняються замість Аллага, не володіють нічим. Всевишній Аллаг сказав:

Йому належить заклик до істини! А ті, яких вони кличуть, окрім Нього, ніяк їм не відповідають. Адже вони схожі на того, хто простягає руки до води, намагаючись піднести її до рота, але не може цього зробити. Молитва невіруючих лише омана.

(Сура «ар-Рад», аят 14)

Вид другий: сутність тих, кому поклонялися замість Аллага, в житті вічному:

Всевишній Аллаг, аби звільнити людство від поклоніння не Йому, згадав завершальне місце перебування у вічному житті того, хто поклоняється іншим божествам, крім Нього. Всевишній Аллаг сказав:

І ви, й те, чому ви поклонялися замість Аллага, буде паливом для гесни, до якої ви увійдете! Якби вони справді були богами, то не ввійшли б туди. Але вони будуть там вічно! Вони будуть стогнати, але нічого не почують!

(Сура «аль-Анбія», аяти 98-100)

- Сутність тих, кому поклонялися замість Аллага, перед смертю. Всевишній Аллаг сказав:

Хто ж несправедливіший за того, хто зводить наклеп на Аллага й заперечує знамення Його? Такі отримають частку, визначену їм Писанням. Коли посланці Наші прийдуть за душами їхніми, то запитають: «Де ті, яких

ви закликали замість Аллага?» Ті скажуть: «Вони залишили нас!» — і цим засвідчать, що були невіруючими!

(Сура «аль-Араф», аят 37)

- Ті, кому поклонялися замість Аллага, під час розплати будуть принижені і зазнають жалю. Всевишній Аллаг сказав:

Того Дня Він скаже: «Кличте рівних Мені, про яких ви думали!» Вони покликають їх, але ті не відповідатимуть їм. А Ми зведемо між ними згубну перешкоду!

(Сура «аль-Кагф», аят 52)

- Ті, кому поклонялися замість Аллага, в час розплати відмовляться і оголосять про свою непричетність до тих, хто їм поклонявся. Всевишній Аллаг сказав:

Того Дня Ми зберемо всіх їх разом, а потім скажемо багатобожникам: «Ось ваші місця — разом зі спільниками вашими!» А потім Ми розділимо їх, і скажуть їхні спільники: “Ви не поклонялися нам!”

(Сура «Йунус», аят 28)

- Ті, кому поклонялися замість Аллага, в Судний день будуть сперечатися і стануть ворогами тим, хто їм поклонявся. Всевишній Аллаг сказав:

Вони поклоняються, крім Аллага, іншим богам, щоб отримати від них могутність. Але ж ні! Вони відкинуть їхнє поклоніння й стануть їм ворогами!

(Сура «Мар'ям», аяти 81-82)

- Ті, кому поклонялися крім Аллага, і ті, хто їм поклонявся, у вічному житті потраплять до Пекла. Всевишній Аллаг сказав:

Ви та те, чому ви поклоняєтесь, не зможете відвернути від Нього нікого, крім тих, кого буде вкинуто в Пекло.

(Сура «ас-Саффат», аяти 161-163)

Плоди поклоніння Аллагу

Поклоніння Аллагу є духовним “двигуном” людства, який спонукає до продуктивної діяльності. Всевишній Аллаг сказав:

Тож допомагайте одне одному в справах праведності та богобоязливості, але не допомагайте одне одному в справах гріха та ворожнечі. І бійтеся Аллага, воістину, Аллаг суворий у покаранні!

(Сура "аль-Маїда", аят 2)

Ось лише деякі плоди поклоніння Аллагу:

1. Виправлення окремо взятої особистості.

Поклоніння Єдиному Аллагу чітко розподіляє права та обов'язки між членами суспільства. Якщо кожен буде усвідомлювати, що Аллаг знає про всі його явні та приховані вчинки, то він буде боятися того, щоб Аллаг став свідком чогось забороненого або полишення обов'язкового. Всевишній Аллаг сказав:

Прости цих людей, закликай робити добро й залиш невігласів.

(Сура "аль-Араф", аят 199)

Поліпшення поведінки і моральності як окремо взятої особистості, так і всього суспільства. Це проявляється у ставленні до оточуючих. Душа раба Аллага очищається від надмірної любові до мирського життя. Таким чином, його серце стає втіленням покори наказам Аллага, які спонукають до благого і віддалення від забороненого. Всевишній Аллаг сказав:

Наказав вам Господь не поклонятися нікому, крім Нього, а також ставитися якнайкраще до батьків. І

коли хтось із них — чи вони обоє — досягне старості, то не говори їм: «Фе!», не гримай на них і говори їм тільки гідні слова. Схили перед ними крило смирення з милосердя свого й говори: «Господи мій! Змилуйся над ними, бо вони ростили мене малого». Ваш Господь краще знає те, що у ваших душах, коли робите ви добрі справи. Він прощає тим, хто звертається до Нього в каятті! Віддавай належне родичу, бідняку, подорожньому й не витрачай марно! Воістину, марнотратники — брати шайтанів. А шайтан був невдячний перед Господом своїм! Якщо ти відвертася від усіх цих, шукаючи милості Господа свого – на яку сподіваєшся, то говори з ними ласкаво. Не будь скупий, наче твоя рука прикута до шиї, та не витрачай надміру, щоб не лишився ти осудженим та збіднілим! Аллаг збільшує наділ, кому побажає, та зменшує, кому побажає. Воістину, Він — Всевидячий і Всезнаючий над рабами Своїми! Не вбивайте своїх дітей, боячись бідності! Ми годуємо як їх, так і вас. Воістину, таке вбивство – великий гріх! І не наближайтеся до перелюбу. Воістину, це — мерзота, шлях ганебний! Не вбивайте душу, вбивство якої заборонив Аллаг, якщо тільки не маєте на це права. І якщо хтось убитий несправедливо, то Ми дали його спадкоємцю владу над убивцею, але нехай не порушує меж у помсті. Воістину, Аллаг допомагає йому! Не витрачайте майна сироти, хіба що заради його блага, а чекайте на його повноліття. Виконуйте обіцянки, бо вас запитають про обіцяне! Наповнюйте міру, коли відміряєте, і зважуйте на правильній вазі! Це — найкраще й найліпше за наслідками. Не йди за тим, про що не маєш знання, адже слух, зір і серце — усіх їх спитають про обіцяне. І не ходи по землі пихато, бо не

розколоти тобі землю й не досягнути висоти гір! Це все — зло перед Господом твоїм і відразне воно!

(Сура "аль-Ісра", аяти 23-38)

Всевишній Аллаг також сказав:

І скажи Моїм рабам, щоб вони розмовляли одне з одним тільки найкращим чином, бо шайтан сіє між ними ворожнечу. Воістину, шайтан для людини — явний ворог!

(Сура "аль-Ісра", аят 53)

2. Покращення всього суспільства.

Поклоніння Аллагу веде до покращення справ всього суспільства, адже містить в собі закони, які покликані зберегти людське життя, честь, майно, розум і нащадків.

- Всевишній Аллаг сказав про збереження людського життя наступне:

І приписали Ми їм там: «Душа — за душу, око — за око, ніс — за ніс, вухо — за вухо, зуб — за зуб, а також відплата за поранення». Якщо ж хтось відмовиться від помсти — то милість ця буде спокутою його. А ті, які не судять за тим, що зіслав Аллаг, вони — несправедливі!

(Сура "аль-Маїда", аят 45)

- Всевишній Аллаг сказав про збереження майна наступне:

Крадію і крадійці відріжьте руку як покарання за їхні злочин. Покарання — це як приклад від Аллага, адже Аллаг — Великий, Мудрий!

(Сура "аль-Маїда", аят 38)

- Всевишній Аллаг сказав про збереження честі від перелюбу наступне:

Розпусника й розпусницю бийте сто разів — кожного з них. Нехай ваш жаль до них не переважить релігії Аллага, якщо ви віруєте в Аллага й в Останній День. І нехай свідками їхнього покарання буде група віруючих!

(Сура "ан-Нур", аят 2)

- Всевишній Аллаг сказав про збереження честі від безпідставного звинувачення в перелюбі наступне:

Тих, які звинувачують добродішних жінок, але не можуть привести чотирьох свідків, бийте вісімдесят разів і ніколи не приймайте від них свідчення, бо вони — нечестивці.

(Сура "ан-Нур", аят 4)

- Всевишній Аллаг сказав про збереження розуму наступне:

Тебе запитують про вино та азартні ігри. Скажи: «Це все — великий гріх, але й певна користь для людей. Але гріх від них більший за користь!» Тебе запитують про те, що необхідно жертвувати. Скажи: «Надлишок!» Ось так Аллаг роз'яснює вам знамення. Можливо, помислите ви.

(Сура "аль-Бакара", аят 219)

- Всевишній Аллаг сказав про збереження нащадків наступне:

І коли відвертається він, то поспішає сіяти безчестя на землі, нищити посіви та нащадків. Та Аллаг не любить нечестивців!

(Сура "аль-Бакара", аят 205)

3. Налагодження добрих відносин.

Всі люди – раби Аллага: ті, хто поклоняються Йому, і ті, хто цього не робить. У мирському житті всім їм наказано чинити якнайкраще. У вічному ж житті на них чекає відплата у їх Господа. Всевишній Аллаг сказав:

О люди! Воістину, Ми створили вас із чоловіка та жінки й зробили вас народами та племенами, щоб ви знали одне одного. Воістину, найшанованіші з-посеред вас перед Аллагом — найбільш богобоязливі! Воістину, Аллаг — Всезнаючий, Всевідаючий!

(Сура "аль-Худжурат", аят 13)

Всевишній Аллаг відправив Свого Посланця Мухаммада (мир йому і благословення Аллага) як милість для всіх світів: для тих, хто підкорився йому, і для тих, хто йому не підкорився. Хто підкорився Пророку Мухаммаду (мир йому і благословення Аллага) обіцяно величезну винагороду, а хто не пішов за ним, той не буде пригнічений в мирському житті через сповідання своєї релігії. Всевишній Аллаг сказав:

Ми відіслали тебе тільки як милість для світів.

(Сура «аль-Анбія», аят 107)

Поклоніння Єдиному Аллагу – таким є його заклик і релігія, з якою його відправив Сам Аллаг. Цей заклик є втіленням м'якості і найкращих слів. Всевишній Аллаг сказав:

Клич на шлях Господа свого з мудрістю й добрим повчанням і сперечайся з ними тільки тим, що найкраще. Воістину, твій Господь краще знає, хто збився зі шляху Його, і Він краще знає, хто йде прямим шляхом!

(Сура "ан-Нахль", аят 125)

Поклоніння Аллагу і дотримання Його закону (*шаріат*) зобов'язує тебе бути справедливим з усіма: як із самим собою, так і з тим, що оточує тебе. Це вимагає від тебе доброго ставлення до всього сущого. Згадай, як одна жінка потрапила до Пекла через кішку, яку вона утримувала і не годувала. Згадай, як одна розпусна жінка з народу Ізраїля потрапила до Раю через собаку, який їв вологу землю від сильної спраги, а вона напоїла його. Одного чоловіка Аллаг простив за те, що він прибрав з дороги колючу гілку, яка заважала людям. Про все це нас сповістив Посланець Аллага (мир йому і благословення Аллага). Сюди належить справедливе ставлення до своїх ворогів. Їх не можна утискати, навпаки, до них слід ставитися якомога м'якше. Всевишній Аллаг сказав:

Скажи: «Мій Господь наказує бути справедливим. Повертайте свої обличчя до Нього в кожному місці поклоніння й кличте Його, щиро сповідуючи Його релігію. Так само, як Він дав вам початок, до Нього ви повернетесь!»

(Сура «аль-Араф», аят 29)

Далі ми більш детально зупинимося на аятах, які розповідають про добросусідство:

- Прояв доброчинності і добросусідства. Всевишній Аллаг сказав:

Аллаг не забороняє вам бути дружніми та справедливими до тих, хто не бився з вами через віру та не виганяв вас із ваших домівок. Воістину, Аллаг любить справедливих.

(Сура «аль-Мумтахана», аят 8)

- Гарантії безпеки. Всевишній Аллаг сказав:

Але якщо хтось із багатобожників проситиме в тебе захисту, то захисти його, щоб він міг чути слово Аллага. Потім відведи його в безпечне місце, бо вони — люди, які ще не знають!

(Сура «ат-Тауба», аят 6)

- Не зраджувати їх і не чинити з ними віроломно. Всевишній Аллаг сказав:

Якщо ти боїшся зради з боку деяких людей, то розірви із ними угоду, щоб усі були рівні. Воістину, Аллаг не любить зрадників!

(Сура «аль-Анфаль», аят 58)

- Зберігати ввірене ними на зберігання. Всевишній Аллаг сказав:

Воістину, Аллаг наказує вам повертати довірене майно його власникам. І коли ви судите між людьми, то судіть справедливо! Воістину, яким же прекрасним є те, чим Аллаг повчас вас! Воістину, Аллаг — Всечуючий, Всевидячий!

(Сура «ан-Ніса», аят 58)

- Дотримуватись укладеного договору. Всевишній Аллаг сказав:

Виняток — ті багатобожники, з якими ви маєте договір, і які ні в чому не порушували його й не підтримували нікого проти вас. Дотримуйтеся договору з ними протягом визначеного там строку. Воістину, Аллаг любить богобоязливих!

(Сура "ат-Тауба", аят 4)

- Справедливе і неупереджене ставлення. Всевишній Аллаг сказав:

О ви, які увірували! Будьте стійкими у вірі в Аллага, свідчіть справедливо і нехай ненависть ваша до інших не веде до несправедливості. Тримайтеся справедливості, бо вона ближча до богобоязливості. Бійтеся Аллага, воістину, Йому добре відомо все те, що ви чините!

(Сура "аль-Маїда", аят 8)

- Не переступати межі дозволеного. Всевишній Аллаг сказав:

І боріться на шляху Аллага проти тих, хто бореться проти вас. Але не виявляйте ворожості при цьому, бо ж, воістину, Аллаг не любить тих, хто виявляє ворожість!

(Сура "аль-Бакара", аят 190)

- Забезпечення миру. Всевишній Аллаг сказав:

Якщо вони оберуть мир, то обирай його й ти. І покладай сподівання на Аллага. Воістину, Він — Всечуючий та Всезнаючий!

(Сура «аль-Анфаль», аят 61)

4. Стримування пориву людських інстинктів і тваринних пристрастей.

Всевишній Аллаг сказав:

Скажи: «Воістину, мій Господь заборонив огидні вчинки, відкриті й приховані, інші гріхи й свавілля, додавання Аллагу рівних, про яких Він не зіслав жодного доказу, а ще — коли говорите ви про Аллага те, чого не знаєте!»

(Сура «аль-Араф», аят 33)

5. Поширення оптимізму і кращої думки про Аллага.

Все це звільняє від зайвих турбот, які можуть стати причиною непотрібних сумнівів. В результаті чого душа знаходить спокій і мир. Вона задоволена долею, визначеною їй Аллагом. У призначеному є благо, незважаючи на те, що на перший погляд здається зовсім інакше. Таким чином, душа продовжує насолоджуватися життям і бачить все в позитивному світлі. Всевишній Аллаг сказав:

**Бо ж, воістину, після труднощів настає полегшення!
Воістину, після труднощів настає полегшення!**

(Сура «аш-Шарх», аяти 5-6)

6. Звільнення людства від кайданів байок, забобонів і вигадок.

Людство звільняється від того, що пов'язує його з іншими божествами, які не в змозі принести користь або уберегти від шкоди. Про це розповів пророк Ібрагім – праотець всіх пророків. Він звернувся до свого народу зі словами, які були покликані змусити їх задуматися над тим, чому вони поклонялися замість Аллага. Всевишній Аллаг сказав:

Ось він сказав батькові та своєму народові: «Кому ви поклоняєтеся?» Ті сказали: «Ми поклоняємося ідолам та цілком віддані їм!» Він спитав: «Невже вони чують вас, коли ви кличете їх, приносять вам користь чи завдають лиха?» Ті сказали: «Але ми знаємо, що це робили наші батьки!» Ібрагім сказав: «Чи бачили ви, чому поклоняєтеся ви та ваші прабатьки? Це все – Мої вороги, крім Господа світів, Який мене створив і веде прямим шляхом; Який мене годує та поїть, зцілює

мене, коли я хворію; Який умертвить мене, а потім оживить”.

(Сура «аш-Шуара», аяти 70-81)

7. Звільнення людства від поневолення з боку економічних систем і вигаданих законів.

Всі вигадані закони і системи спрямовані на реалізацію власних або державних інтересів з метою поневолення людей. Всевишній Аллаг сказав:

Скажи: «Невже я візьму собі покровителя замість Аллага, Творця небес і землі Він годусь, а Його не годують». І скажи: «Мені наказано бути першим із тих, хто підкорився Йому!» Тож не будь одним із багатобожників!

(Сура «аль-Анам», аят 14)

8. Укріплення душі раба Аллага ясністю і сподіванням на Нього.

Раб повністю покладає сподівання на Аллага, що, в свою чергу, бере гору над труднощами і бідами. Серце раба повністю довіряє Аллагу, і надія не полишає його. Після того, як пророк Аллага Муса (мир йому) втік разом зі своїм народом від Фараона, який вбивав, гнобив і переслідував їх зі своєю армією, його серце було переповнене злістю і ненавистю до них. Муса (мир йому) зі своїм народом опинився перед морем: у нього не було іншого виходу і дороги. А позаду був Фараон зі своєю армією. Ніхто не міг нічого вдіяти, крім Аллага. Народ Муси (мир йому) був упевнений, що ось-ось загине. Вони сказали:

Коли дві групи побачили одна одну, прибічники Муси сказали: «Воістину, нас упіймають!»

(Сура "аш-Шуара", аят 61)

Але Муса (мир йому) відповів їм з усією силою надії та переконаності, що їхні противники та їх армії неодмінно будуть переможені. Аллаг ніколи не підведе того, хто покладається та добре думає про Нього! Всевишній Аллаг сказав:

На світанку вони рушили за ними. Коли дві групи побачили одна одну, прибічники Муси сказали: «Воістину, нас упіймають!» Той сказав: «Ні! Воістину, зі мною Господь мій, Який вкаже мені прямий шлях!» Тоді Ми відкрили Мусі: «Удар своєю палицею море!» Воно розділилося, а кожна частина була наче висока гора! Ми дозволили наблизитися іншим, а потім урятували Мусу та всіх, хто був із ним. А тих інших Ми втопили. Воістину, в цьому — знамення, але більшість із них не вірує.

(Сура "аш-Шуара", аяти 60-67)

9. Секрет досягнення щастя і душевного спокою.

Раб Аллага вірить в долю і передвизначення. Він переконаний: все, що трапилося з ним, не могло його оминати, а те, що оминуло, не могло трапитися. Посланець Аллага (мир йому і благословення Аллага) сказав:

“Якщо всі люди зберуться разом, щоб зробити для тебе щось корисне, вони принесуть тобі користь лише в тому, що було передвизначено тобі Аллагом. І якщо вони зберуться разом, щоб нанести тобі шкоду, то вони зашкодять тобі лише в тому, що було передвизначено Аллагом”.²⁷

Коли раб Аллага відчуває, що все – в Руках Всевишнього, і що ніщо в цьому Всесвіті не відбувається без Його наказу і

²⁷ Ат-Тірмізі. Аль-Албані назвав хадіс достовірним.

передвизначення, то це заспокоює його душу і спонукає діяти відповідно до того, чим вдоволений Аллаг. Всевишній Аллаг сказав:

Лихо не вражає без дозволу Аллага. І для серця того, хто увірував у Аллага, Він вкаже прямий шлях. Аллаг — про кожную річ Знаючий!

(Сура «ат-Табун», аят 11)

Мусульманин у всіх своїх справах покладається на Аллага і не виявляє невдоволення тим, що йому неприємно. Зазвичай вихід зі складної ситуації дуже близький. Труднощі і випробування найчастіше обертаються благом і милістю. Адже Аллаг знає, а ви не знаєте. Ат-Табарані згадав у своєму тлумаченні Корану повідомлення від Ібн Аббаса (хай буде вдоволений ним Аллаг): «Одного разу я супроводжував Пророка (мир йому і благословення Аллага) і він сказав мені: «О син Аббаса! Будь задоволений тим, що передвизначив Аллаг, навіть не дивлячись на те, що це може суперечити твоїм пристрастям! Адже, воістину, все записано в Писанні Аллага». Тоді я запитав: «Де ж це написано, о Посланець Аллага? Я прочитав Коран повністю». Тоді він (мир йому і благословення Аллага) відповів: «Це записано в словах Аллага:

“Встановлено вашим обов’язком боротьбу, тоді як ви ненавидите її. Можливо, те, що вам неприємно — благо для вас. А, можливо, те, що вам приємно — зло для вас. Аллаг знає, а ви не знаєте!”²⁸

(Сура «аль-Бакара», аят 216)

10. Перенесення болю і страждань та прояв терпіння на цьому шляху.

²⁸ Ат-Табарані в “ат-Тафсір” та ас-Суюті в “ад-Дурр аль-Масур”.

Поклоніння Аллагу веде до солодкості віри в серці, яку відчує тільки той, хто щиро увірував і поклонявся Аллагу. Поклоніння змушує забути про всі болі та негаразди мирського життя. Одного разу Фараон скликав своїх чаклунів, аби вони на очах у інших людей змогли перевершити Мусу (мир йому). Та коли чаклуни побачили істинність знамень Аллага, які продемонстрував Муса (мир йому), віра проникла в їх серця і вони засвідчили, що тільки Аллаг гідний поклоніння. Тоді Фараон наказав, щоб їх мучили, аби вони відмовилися від своєї віри. Але це жодним чином не похитнуло їхню віру. Вони виявили стійкість до самого кінця. Всевишній Аллаг сказав:

І тоді впали чаклуни в земному поклоні й сказали: «Ми увірували в Господа Муси й Гаруна!» Фіраун сказав: «Невже ви повірили йому без мого дозволу!? Воістину, він — ваш наставник, той, хто навчив вас чар! Я накажу відрубати вам руки й ноги навхрест і розіпнути вас на пальмових стовбурах! Тоді ви дізнаєтесь, чия кара сильніша й довговічніша!» Вони відповіли: «Ми не віддамо тобі переваги перед тим, що прийшло до нас із ясних доказів, і перед Творцем нашим. Кажі свій вирок! Але ж він чинний тільки в цьому житті! Воістину, Ми увірували в Господа нашого, щоб простив Він гріхи наші й чаклунство, до якого ти силував нас. А Аллаг — Кращий та Вічний!» Хто постане перед Господом своїм грішником, той опиниться в геєні, де він не помре й не буде жити.

(Сура «Та Га», аяти 70-74)

11. Усвідомлення того, що Аллаг завжди спостерігає за Своїми рабами.

За всіма словами і вчинками людини спостерігає Всевишній. Раб Аллага пам'ятає про це, згадуючи Його слова:

Він знає і зрадницький погляд, і те, що приховане в серцях!

(Сура "Гафір", аят 19)

Ти бачиш, як така людина щосили намагається виконати те, що їй наказав Аллаг, і сторонитися того, що Він заборонив. Людина усвідомлює, що за нею пильнує Всевишній. Зовсім інакше складається ситуація з людиною, за якою спостерігає хтось інший, крім Аллага. За найменшої можливості вона намагається ухилитися від такого нагляду. В якості прикладу наведемо обов'язкову милостиню (*закят*) в ісламі. Мусульманин виплачує її самостійно. Більш того, він сам шукає, кому її віддати. Він виплачує милостиню зі спокійним серцем і від чистої душі. Інакше справи складаються з податками, якими обкладаються люди. Вони щосили намагаються ухилитися від їх сплати, навіть якщо для цього доведеться вдатися до брехні, хабарів або інших проявів негативних рис.

12. Зцілення від бід та безнадії.

Поклоняючись Аллагу, людина знаходить рішення і виходи з усіх своїх бід та проблем. Вона усамітнюється, поклоняється Аллагу і кориться Йому. Всевишній Аллаг сказав:

О ви, які увірували! Шукайте допомоги у терпінні та молитві. Воістину, Аллаг — разом із терпеливими!

(Сура «аль-Бакара», аят 153)

Всевишній Аллаг сказав:

Ми будемо випробовувати вас страхом, голодом, нестачею майна, людей та плодів. Сповісти ж добру звістку терпеливим, тим, які, коли торкнеться їх лихо, говорять: «Ми належимо Аллагу, і до Нього ми повертаємося!» Мають вони благословення та милість від Господа їхнього, і йдуть вони шляхом прямим!

(Сура "аль-Бакара", аяти 155-157)

13. Досягнення величі рабом Аллага.

Аллаг буде зі щирим рабом Своїм. Раб Його не буде принижений, переможений або покорений. Всевишній Аллаг сказав:

Воістину, Аллаг із тими, які богобоязливі, з тими, які роблять добро!

(Сура "ан-Нахль", аят 128)

А як може бути інакше, коли людині допомагає Сам Цар, Творець і Управитель всього буття? Це підтверджується словами Всевишнього:

Ті, які беруть своїм покровителем Аллага та Посланця Його й ті, які увірували, воістину, є вони прихильниками Аллага, і вони — переможці!

(Сура «аль-Маїда», аят 56)

14. Захист від шайтана та його нашіптувань.

Хто належним чином поклоняється Аллагу, того Він оберігає спереду, ззаду, справа, зліва, зверху і знизу. Всевишній Аллаг сказав:

Воістину, немає в тебе влади над Моїми рабами, крім тих, які спокусяться й підуть за тобою!

(Сура «аль-Хіджр», аят 42)

15. Спокій душі та серця.

Поклоніння Аллагу звільняє людську душу від почуття страху в різних його проявах: від страху за минуле та сьогодення і страху за майбутнє. Віруючий відчуває, що все – в Руках Аллага, Того, Хто Сам Собі заповів милосердя. Тож як серце і душа можуть не відчувати спокою, коли чують слова Аллага:

Коли ж прийде встановлений строк, то залиште їх у себе з миром або ж розійдіться з ними миром. Покличте для цього в свідки двох справедливих чоловіків серед вас та й принесіть свідчення перед Аллагом. Таким є повчання для того, хто вірує в Аллага та Останній День. Хто боїться Аллага, тому Він дає вихід, та наділяє звідти, звідки той і не чекає. Тому, хто покладає сподівання на Аллага, достатньо Його. Аллаг доводить до кінця виконання наказу Свого, і Він для кожної речі створив її міру!

(Сура «ат-Талак», аяти 2-3)

Всі види людського страху щезають або слабшають під покровом поклоніння Аллагу, яке живить та насичає душу. Поклоніння Аллагу напуває душу і серце, позбавляючи їх від спраги. Страх буває декількох видів:

- Страх перед невідомим: коли людина поклоняється Аллагу, то у неї не залишається страху перед невідомістю або хвилювання перед майбутнім. Як може боятися той, хто, поклоняючись Аллагу, почув Його слова:

Обіцяв Аллаг віруючим чоловікам і жінкам рай, де течуть ріки, де прекрасні житла в садах Едену. Вони будуть там довіку! А ласка від Аллага ще більша! Це — великий успіх!

(Сура «ат-Тауба», аят 72)

- Страх перед хворобами: як може боятися той, хто, поклоняючись Аллагу, почув Його слова:

Не станеться ніякого лиха ні на землі, ні у вас самих, якщо його не було в Писанні ще до того, як Ми створимо це. Воістину, легко це для Аллага!

(Сура «аль-Хадід», аят 22)

- Страх перед смертю: як може боятися той, хто, поклоняючись Аллагу, почув Його слова:

Жодна душа не помре, окрім як із дозволу Аллага, у визначений Ним час. Хто бажає винагороди земного життя, того Ми винагородимо нею. А хто бажає винагороди життя наступного, того Ми винагородимо нею. І Ми винагородимо вдячних!

(Сура "Аль Імран", аят 145)

- Страх перед безпліддям: як може боятися той, хто, поклоняючись Аллагу, почув Його слова:

Аллагу належить влада над небесами й землею; Він створює, що побажає! Він дарує дівчинку, кому побажає, і дарує хлопчика, кому побажає, або й пару — доньку та сина; а кого побажає, залишає безплідним! Воістину, Він — Всезнаючий, Всемогутній!

(Сура «аш-Шура», аяти 49-50)

- Страх перед душевними хворобами: як може боятися той, хто, поклоняючись Аллагу, почув Його слова:

Тих, які увірували й знайшли спокій для своїх сердець у згадуванні Аллага! Хіба ж не в згадуванні Аллага знаходять спокій серця?

(Сура «ар-Рад», аят 28)

- Страх перед тиранами: як може боятися той, хто, поклоняючись Аллагу, почув Його слова:

Сказали їм: «Воістину, люди зібралися проти вас. Тож бійтесь їх!» Але це лише додало їм віри. Тому вони відповіли: «Достатньо нам Аллага! Прекрасний же Він Опікун!» Тож вони повернулись із милістю від Аллага та ласкою Його. Зло не торкнулося їх, і вони пішли за благоволінням Аллага. Аллаг — Володар великої ласки! Це лише шайтан залякує вас своїми помічниками. Але не бійтесь їх, а бійтесь Мене, якщо є ви віруючими!

(Сура «Аль Імран», аяти 173-175)

- Страх бідності і голоду: як може боятися той, хто, поклоняючись Аллагу, почув Його слова:

Скільки тварин не здатні зробити собі запасів! Аллаг наділяє їх і вас! Він — Всечуючий, Всезнаючий!

(Сура «аль-Анкабут», аят 60)

- Страх за свій наділ: як може боятися той, хто, поклоняючись Аллагу, почув Його слова:

Немає на землі живої істоти, яку б не наділяв Аллаг. Він знає її місце перебування й місце повернення. Це все — в ясному Писанні!

(Сура «Гуд», аят 6)

- Страх, що гріхи, не будуть прощені: як може боятися той, хто, поклоняючись Аллагу, почув Його слова:

Скажи: «О раби Мої, які порушили межі на шкоду собі! Не втрачайте надії на милість Аллага! Воістину, Аллаг прощає всі гріхи, адже Він — Прощаючий, Милоседний!»

(Сура "аз-Зумар", аят 53)

- Страх перед іншими людьми: як може боятися той, хто, поклоняючись Аллагу, почув Його слова:

Якщо Аллаг торкнеться тебе лихом, то цього не відверне ніхто, крім Нього! А якщо Він побажає тобі добра, то ніхто не відверне Його ласки. Дарує Він її тим зі Своїх рабів, кому побажає! А Він — Прощаючий, Милосердний!

(Сура "Йунус", аят 107)

Повернення до основ

Люди одностайні в тому, що у всього є свої витоки та основи. У всього, що сталося, є своя першопричина. Основа людства – одна. Всі люди пішли від єдиного праотця Адама (мир йому), а потім розселилися по землі. Всевишній Аллаг так пояснив це:

О люди! Бійтесь Господа вашого, Який створив вас із однієї душі та створив із неї другу до пари; а з них ще й інших чоловіків та жінок і розселив їх. Тож бійтесь Аллага, ім'ям Якого ви звертаєтесь одне до одного, і дотримуйтесь родинних зв'язків. Воістину, Аллаг наглядає за вами!

(Сура «ан-Ніса», аят 1)

Оскільки першооснова одна, то і віровчення має бути єдиним. Мова йде про Єдинобожжя, поклоніння Єдиному Аллагу і нікому іншому. Праотець Адам (мир йому) сповідував справжнє Єдинобожжя і поклонявся тільки Аллагу. Всевишній Аллаг сказав:

Люди були єдиною громадою, але розійшлися між собою. Якби перед цим не було слова Господа твого, то вже вирішилося б те, в чому розійшлися вони!

(Сура "Йунус", аят 19)

Наслідком таких розбіжностей стали відмінності між мовами та способом життя. Всевишній Аллаг сказав:

Серед Його знамень — створення небес і землі, а також відмінності між мовами й кольорами. Воістину, в цьому – знамення для жителів світів!

(Сура «ар-Рум», аят 22)

Цілком природньо, що в результаті цього поділу стався розкол в релігійному віровченні. Сьогодні ми бачимо безліч релігій, вчень та об'єктів поклоніння. Однак кожна людина повинна повернутися до джерела свого поклоніння і до своєї істинної релігії, яка існувала ще до того, як її спотворив шайтан. Ця релігія – чисте Єдинобожжя, підкорення Аллагу, а також непричетність до багатобожжя. Якщо люди хочуть досягти щастя, величі, гідності і доброго життя, то у всіх своїх життєвих питаннях вони мають керуватися Його наказами. Якщо ж вони цього не зроблять, то скуштують гіркоту вічного життя. Прав був Всевишній Аллаг, сказавши:

Аліф. Лям. Ра. Це Писання зіслано тобі для того, щоб ти вивів людей із темряви до світла з дозволу Господа їхнього, до шляху Великого, Хвалимого!

(Сура «Ібрагім», аят 1)

Заклик

Я б хотів звернутися до освічених немусульман, наділених здоровим глуздом, аби вони прочитали Священний Коран – конституцію ісламу. У ньому вони неодмінно знайдуть вирішення всіх політичних, економічних, соціальних і моральних проблем. Для цього їм потрібно неупереджено вивчити Коран як конституцію для всього людства, аж до настання Судного дня. Він є керівництвом для всіх народів, а не тільки для арабів (як про це заявляють заангажовані ЗМІ). Коранічні положення і закони є всеосяжними, вони охоплюють всі сфери життя людини. У ньому вони також знайдуть універсальні настанови і відповіді на питання, якими переймаються багато немусульман: про смерть і те, що буде після неї. Якщо Ви бажаєте, ми готові подарувати Вам копію Корану.

Незважаючи на те, що Коран є завершальним небесним писанням, він дуже шанобливо ставиться до інших релігій – іудаїзму та християнства. Коран забороняє ганити віровчення інших людей. Всевишній Аллаг сказав:

Не ганьте тих, до кого вони звертаються замість Аллага, інакше через свою ворожість і невігластво вони почнуть ганити Аллага. Так Ми зробили для кожного народу вчинки його прекрасними, але потім вони повернуться до Нас, і Ми розкажемо їм про те, що робили вони!

(Сура «аль-Анам», аят 108)

Трохи поміркувавши над Кораном, Ви побачите, наскільки спокійно він веде дискусію, привертає серця і переконує розум в правильності своїх закономірностей. Всевишній Аллаг сказав:

Невже вони не замислюються про Коран? Якби він був не від Аллага, то вони знайшли б там багато протиріч!

(Сура «ан-Ніса», аят 82)

Це – доленосне питання. Пізнай же істинного Бога, в поклонінні Якому ти знайдеш спокій і безтурботність. Звернувшись до Нього, ти знайдеш щастя в мирському житті, і вічний Рай в житті наступному. Віддали власну душу від невігластва і сліпого слідування, яке робить серце глухим, заважає прийняти істину або хоча б прислухатися до неї, щоб пізнати Всевишнього Аллага. Ти просто зобов'язаний використати цю можливість, поки двері каяття відкриті, перш, ніж прийде твій термін і не залишиться часу для жалю. Аллаг ні до кого не поставиться несправедливо. Великою буде радість, коли Він простить тобі всі попередні гріхи і помилки. Не згайнуй цей шанс! Всевишній Аллаг сказав:

Скажи тим, які не вірують, що, коли зупиняться вони, то їм простять їхнє минуле. Та якщо вони знову повернуться до свого, то вже був приклад давніх!

(Сура «аль-Анфаль», аят 38)

Я абсолютно переконаний в тому, що є багато невдоволених поклонінням не Аллагу. Люди розчаровані поклонінням таким самим створінням, як і вони самі – тваринам і природним явищам – замість Єдиного Творця, Який створив їх з нічого.. Дивно бачити тих, хто намагається поклонятися божествам, які не сприймає здоровий глузд. Цивілізована людина відкидає подібне поклоніння: поклоніння вогню, сатані, мишам тощо. Серця таких людей осліпли перш, ніж осліпли їхні очі! Наскільки ж вони відвернуся від істинного поклоніння! Всевишній Аллаг сказав:

Сліпнуть не очима, а сліпнуть серцями, які в грудях!

(Сура "аль-Хаджж", аят 46)

Коли Аллаг побачить щирість і правдивість людини, яка прагне до істини, то наставить її на правильний шлях. Всевишній Аллаг сказав:

Лихо не вражає без дозволу Аллага. І для серця того, хто увірував у Аллага, Він вкаже прямий шлях. Аллаг — про кожную річ Знаючий!

(Сура "ат-Тагабун", аят 11)

Тож не будь з-посеред зарозумілих, які зверхньо піднеслися над іншими людьми. Не дозволь цим рисам стерти слід істини в твоєму серці і не дай покривалу огорнути твоє серце, адже тоді ти будеш бачити тільки те, до чого закликають тебе твої пристрасті. Це стане причиною твоєї смерті. Всевишній Аллаг сказав:

Я відверну від Моїх знамень тих, які поводяться зверхньо на землі без права на те. І яке б знамення вони не побачили, не повірять у нього. І якби побачили прямий шлях, не пішли б ним. Але якщо побачать вони шлях омани, то підуть ним. Це тому, що вважали вони за брехню Наші знамення й були до них неуважні!

(Сура «аль-Араф», аят 146)

Повернись до свого Господа і ти знайдеш його милосерднішим до тебе, ніж твоя мати, яка виносила, народила, вигодувала і виховала тебе! Всевишній Аллаг сказав:

Він — Той, Хто благословляє вас, і ангели Його — для того, щоб вивести вас із темряви до світла. Він Милосердний до віруючих!

(Сура «аль-Ахзаб», аят 43)

Аллаг радіє твоєму каяттю і поклонінню. Посланець Аллага (мир йому і благословення Аллага) сказав про це так:

«Воістину, Аллаг радіє каяттю Свого раба більше, ніж чоловік, у якого в пустелі втекла верблюдиця з усіма харчами і водою. Він довго шукав її, а коли зневірився – прийшов до якогось дерева і ліг в його затінку в очікуванні смерті, та коли прокинувся, раптом виявилося, що вона стоїть поруч із ним, а повід її зачепився за дерево. Аллаг радіє каяттю Свого раба більше, ніж зрадів чоловік поверненню своєї верблюдиці».²⁹

²⁹ Муслім.

Завершення

Шановний читачу! Я б хотів дати тобі щиру пораду. Бажання принести користь людям спонукало мене до написання цієї книги. Як сказав Посланець Аллага (мир йому і благословення Аллага):

“Найкращим з людей є найкорисніший для них”.³⁰

Цьому вчить нас наша релігія. Саме милосердя до людей підштовхнуло мене до цього. Пророк (мир йому і благословення Аллага) сказав:

«Милосердних помилує Милосердний».³¹

Наш Всевишній Господь велить нам бажати блага всьому людству. Посланець Аллага (мир йому і благословення Аллага) сказав:

«Полюби для людей те, що полюбив для самого себе».³²

Всі ці божественні настанови змусили мене докласти всіх своїх зусиль, аби показати істину, яка, можливо, була для Вас не настільки очевидною. Причиною негативної думки могли стати продажні ЗМІ, які спотворюють справжній стан речей і змушують вовків приймати за вівця. В результаті чого, правда виглядає як брехня, а брехня – як правда. По-справжньому щасливий той, хто зміг відрізнити одне від іншого і піти за істиною. Божественні настанови спонукають нас прояснювати і не приймати все на «віру». Всевишній Аллаг сказав:

О ви, які увірували! Якщо до вас із якоюсь звісткою прийде нечестивець, то спробуйте все прояснити. Адже

³⁰ «Сахіх аль-Джамі».

³¹ Ахмад, Абу Дауд, ат-Тірмізі. Достовірний хадіс.

³² Ат-Тірмізі, Ібн Маджаг. Достовірний хадіс.

через своє незнання ви можете зашкодити людям, про що згодом будете жалкувати!

(Сура «аль-Худжурат», аят 6)

Нехай тебе не зваблює благоденство, здоров'я, майно і нащадки тих, хто поклоняється не Аллагу. Якби мирське життя було чогось варте перед Аллагом, то Він не дав би невіруючим навіть ковтка води. Всевишній Аллаг сказав:

Нехай же не думають ті, які не вірують, що Наша відстрочка є благом для них. Ми дали їм відстрочку лише для того, щоб вони збільшили свої гріхи. На них чекає принизлива кара!

(Сура «Аль Імран», аят 178)

Наявність багатьох насолод мирського життя не є доказом любові і вдоволення Аллага. Аллаг дарує мирське життя тим, кого Він любить, і тим, кого Він не любить. Але покору і поклоніння Аллаг дає лише тим, кого Він любить. Перед тобою відкритий шлях досягнення любові і вдоволення Аллага. Аллаг сказав:

Якби люди не могли стати єдиною громадою, то Ми зробили би в будинках тих, які не вірують у Милостивого, срібні дахи та сходи, якими вони підіймалися б, такі ж двері й лежа в їхніх будинках, на яких вони лежали б, а також прикраси! Воістину, все це — лише блага земного життя; життя останнє чекає в Господа твого на богобоязливих!

(Сура «аз-Зухруф», аяти 33-35)

Людині не принесе користі майно, яке вона накопичила у мирському житті, і діти, якщо вона померла, поклоняючись не Аллагу. Більш того, все це обернеться для неї лихом та нещастям. Всевишній Аллаг сказав:

Ні ваше майно, ні ваші діти не наближають вас до Нас, а лише віра й добрі справи. За те, що вони робили, буде помножено винагороду їхню! Будуть вони в безпечних кімнатах раю!

(Сура «Саба», аят 37)

У День розплати кожен залишиться сам, подалі від того, чим володів в мирському житті. Кожен буде голим, босим і необрізаним – таким, яким він був створений з самого початку. Всевишній Аллаг сказав:

«Ви прийшли до нас поодинці — такими, якими Ми створили вас уперше, і залишили позаду себе те, що Ми дарували вам у володіння. Ми не бачимо разом із вами заступників, яких ви вважали рівними Нам. Уже розірвано зв'язки між вами й полишили вас ті, кого ви вигадували!»

(Сура «аль-Анам», аят 94)

Головне, в чому ти маєш розібратися, це твоя релігія і віровчення. У торгових взаєминах ти хочеш дотримання матеріальних гарантій по відношенню до себе. Але твоя релігія і віровчення більш за все заслуговують уточнення і підтвердження їх істинності. Чи правильну релігію ти сповідуєш зараз? Щоб не було пізно, щоб істина відокремилася від брехні. Адже ти живеш на цій землі лише один раз. Тож нехай твій вибір релігії буде правильним. Розумний той, хто приборкав свою душу і звершував вчинки заради того, що чекає на нього після смерті. Аллаг вимагає від тебе небагато: поклонятися Йому і жити за Його законами. Він не має потреби в тобі, але Він пообіцяв тобі безліч благ у наступному житті – у затінку вічного блаженства. Для того, хто проміняв вічне життя на тимчасове – Рай буде зачинений. О людино, все це заради

твоєї ж користі! Аллагу ж ніщо не може зашкодити або принести користь – ані гріхи грішника, ані покора праведника. Це – випробування і іспит, аби покірний відрізнився від грішника. Всевишній Аллаг сказав:

Ми випробовували тих, які жили ще раніше. Аллаг неодмінно знатиме тих, які говорять правду, й тих, які брешуть!

(Сура «аль-Анкабут», аят 3)

Поклоніння Аллагу, а не майно чи високе становище, є гарантом твого щастя як у мирському, так і у вічному житті. Всі втіхи мирського життя рано чи пізно зникнуть. У Судний день ти не зможеш за них купити добрі справи або позбутися гріхів. Всевишній Аллаг сказав:

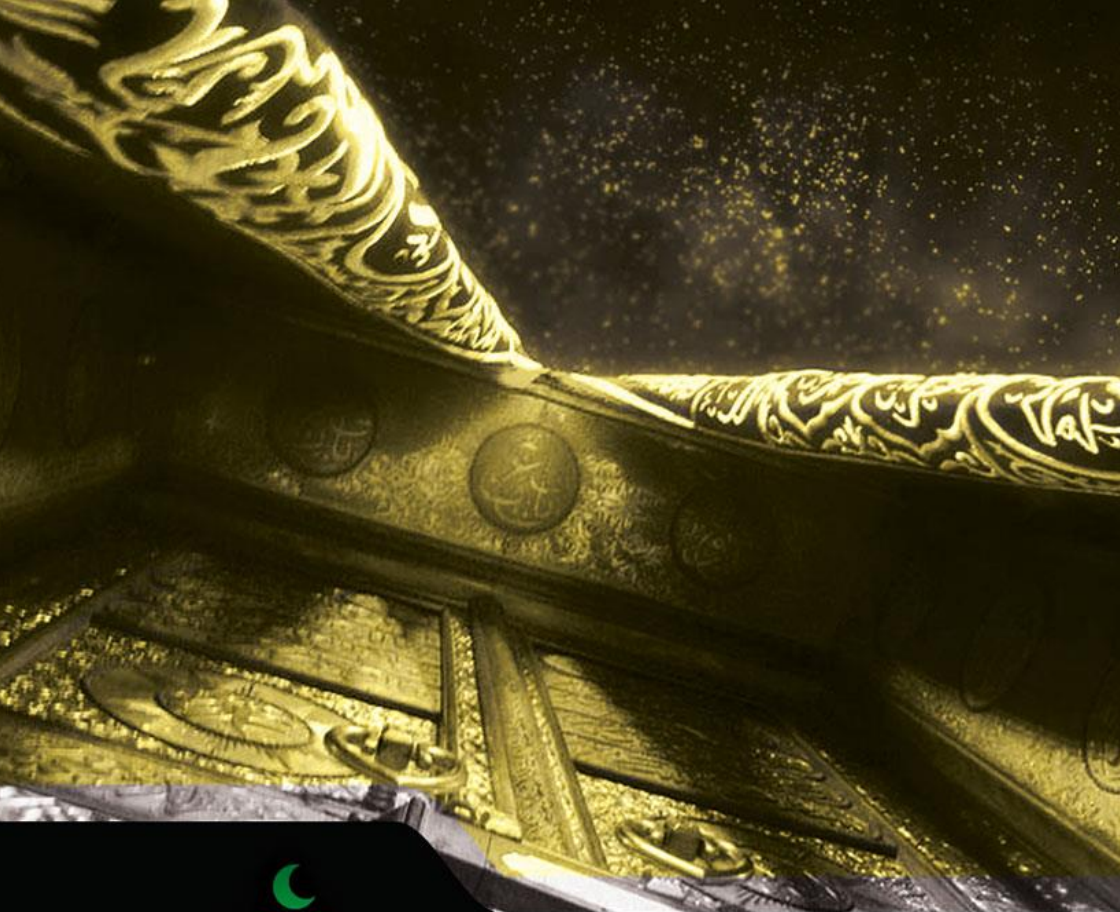
Воістину, якби ті, які не вірують, мали б те, що на землі й навіть більше цього, щоб викупити себе цим від кари в День Воскресіння, то не взяли б того від них. Чекає на них болісна кара!

(Сура «аль-Маїда», аят 36)

Я благаю Аллага осяяти світлом твій погляд, повести твоє серце Прямим шляхом і вказати тобі на Істину. Мир і благословення нашому Пророку Мухаммаду, його сім'ї і всім його сподвижникам.

WWW.ISLAMLAND.COM

ISLAM LAND

GROW GOODNESS BY YOUR HAND

EXPLORE ISLAM IN ALL LANGUAGES

WWW.ISLAMLAND.COM